

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Οκτωβρίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 189

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4977

Κύρωση Συμφωνίας Αεροπορικών Μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός και του κράτους του Κατάρ, αφετέρου.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο πρώτο Κύρωση Συμφωνίας

Συμφωνία Αεροπορικών Μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και του κράτους του Κατάρ, αφετέρου

Άρθρο 1 Ορισμοί

ΤΙΤΛΟΣ Ι Οικονομικές διατάξεις

Άρθρο 2 Χορήγηση δικαιωμάτων

Άρθρο 3 Άδεια λειτουργίας

Άρθρο 4 Απόρριψη, ανάκληση, αναστολή και περιορισμός άδειας

Άρθρο 5 Ελευθέρωση της κυριότητας και του ελέγχου

Άρθρο 6 Τήρηση νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων

Άρθρο 7 Θεμιτός ανταγωνισμός

Άρθρο 8 Εμπορικές δυνατότητες

Άρθρο 9 Δασμοί

Άρθρο 10 Τέλη χρήσης

Άρθρο 11 Ναύλοι και κόμιστρα

Άρθρο 12 Στατιστικά στοιχεία

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ Ρυθμιστική συνεργασία

Άρθρο 13 Ασφάλεια πτήσεων

Άρθρο 14 Αεροπορική ασφάλεια

Άρθρο 15 Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας

Άρθρο 16 Περιβάλλον

Άρθρο 17 Ευθύνη αερομεταφορέα

Άρθρο 18 Προστασία των καταναλωτών

Άρθρο 19 Ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων

Άρθρο 20 Εργασιακά θέματα

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ Θεσμικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 21 Ερμηνεία και εφαρμογή

Άρθρο 22 Μεικτή επιτροπή

Άρθρο 23 Επίλυση διαφορών και διαιτησία

Άρθρο 24 Σχέσεις με άλλες συμφωνίες

Άρθρο 25 Τροποποιήσεις

Άρθρο 26 Προσχώρηση νέων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άρθρο 27 Καταγγελία

Άρθρο 28 Καταχώριση της συμφωνίας

Άρθρο 29 Έναρξη ισχύος, προσωρινή εφαρμογή και θεματοφύλακας

Άρθρο 30 Αυθεντικά κείμενα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 Μεταβατικές διατάξεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής των δικαιωμάτων μεταφοράς πέμπτης ελευθερίας για υπηρεσίες αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου

Άρθρο δεύτερο Έναρξη ισχύος

Άρθρο πρώτο

Κύρωση Συμφωνίας

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, η Συμφωνία Αεροπορικών Μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και του κράτους του Κατάρ, αφετέρου, που υπεγράφη στο Λουξεμβούργο, στις 18 Οκτωβρίου 2021. Το πρωτότυπο κείμενο της Συμφωνίας στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ,
ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΡ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1: Ορισμοί

ΤΙΤΛΟΣ Ι: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 2: Χορήγηση δικαιωμάτων

ΑΡΘΡΟ 3: Άδεια λειτουργίας

ΑΡΘΡΟ 4: Απόρριψη, ανάκληση, αναστολή και περιορισμός άδειας

ΑΡΘΡΟ 5: Ελευθέρωση της κυριότητας και του ελέγχου

ΑΡΘΡΟ 6: Τήρηση νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων

ΑΡΘΡΟ 7: Θεμιτός ανταγωνισμός

ΑΡΘΡΟ 8: Εμπορικές δυνατότητες

ΑΡΘΡΟ 9: Δασμοί

ΑΡΘΡΟ 10: Τέλη χρήσης

ΑΡΘΡΟ 11: Ναύλοι και κόμιστρα

ΑΡΘΡΟ 12: Στατιστικά στοιχεία

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ: ΠΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 13: Ασφάλεια πτήσεων

ΑΡΘΡΟ 14: Αεροπορική ασφάλεια

ΑΡΘΡΟ 15: Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας

ΑΡΘΡΟ 16: Περιβάλλον

ΑΡΘΡΟ 17: Ευθύνη αερομεταφοράς

ΑΡΘΡΟ 18: Προστασία των καταναλωτών

ΑΡΘΡΟ 19: Ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων

ΑΡΘΡΟ 20: Εργασιακά θέματα

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ: ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 21: Ερμηνεία και εφαρμογή

ΑΡΘΡΟ 22: Μεικτή επιτροπή

ΑΡΘΡΟ 23: Επίλυση διαφορών και διαιτησία

ΑΡΘΡΟ 24: Σχέσεις με άλλες συμφωνίες

ΑΡΘΡΟ 25: Τροποποιήσεις

ΑΡΘΡΟ 26: Προσχώρηση νέων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΑΡΘΡΟ 27: Καταγγελία

ΑΡΘΡΟ 28: Καταχώριση της συμφωνίας

ΑΡΘΡΟ 29: Έναρξη ισχύος, προσωρινή εφαρμογή και θεματοφύλακας

ΑΡΘΡΟ 30: Αυθεντικά κείμενα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Μεταβατικές διατάξεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής των δικαιωμάτων μεταφοράς πέμπτης ελευθερίας για υπηρεσίες αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ,
Η ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,
Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ,
Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ,
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,
Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΡΟΑΤΙΑΣ,
Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΕΤΟΝΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ,
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΟΥΚΑΤΟ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,
Η ΟΥΓΓΑΡΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ,
Η ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΡΟΥΜΑΝΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ,
Η ΣΛΟΒΑΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

συμβαλλόμενα μέρη της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφεξής αποκαλούμενα από κοινού «κράτη μέλη της ΕΕ» ή μεμονωμένα «κράτος μέλος της ΕΕ», και

η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, εφεξής αποκαλούμενη ως «Ένωση»,

αφενός, και

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΡ, εφεξής αποκαλούμενο ως «Κατάρ»,

αφετέρου,

εφεξής αποκαλούμενες από κοινού ως «μέρη»,

τα κράτη μέλη της ΕΕ και το Κατάρ, ως συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας που άνοιξε προς υπογραφή στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944, με την Ένωση,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προωθήσουν τα συμφέροντά τους στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών ώστε να συμβάλουν στη σύσφιξη των πολιτικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η αποτελεσματική συνδεσιμότητα των αεροπορικών μεταφορών είναι σημαντική για την προώθηση του εμπορίου, του τουρισμού, των επενδύσεων και της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να βελτιώσουν τις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών και να προωθήσουν ένα σύστημα διεθνών αεροπορικών μεταφορών βασιζόμενο στην απαγόρευση των διακρίσεων και στον θεμιτό και ισότιμο ανταγωνισμό μεταξύ αερομεταφορέων,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να εξασφαλίσουν στις αερομεταφορές το υψηλότερο επίπεδο ασφάλειας πτήσεων και αεροπορικής ασφάλειας και δηλώνοντας τις σοβαρές τους ανησυχίες για ενέργειες ή απειλές κατά της ασφάλειας αεροσκαφών, οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια προσώπων ή περιουσιακών στοιχείων, επηρεάζουν δυσμενώς τη λειτουργία των αεροσκαφών και υπονομεύουν την εμπιστοσύνη του κοινού στην ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ τη Σύμβαση Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να μεγιστοποιήσουν τα δυνητικά οφέλη της ρυθμιστικής συνεργασίας,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τα σημαντικά πλεονεκτήματα που μπορούν να προκύψουν από ανταγωνιστικές αεροπορικές υπηρεσίες και από έναν βιώσιμο κλάδο αερομεταφορών,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προωθήσουν τον θεμιτό ανταγωνισμό, αναγνωρίζοντας ότι ορισμένες επιδοτήσεις μπορούν να επηρεάσουν δυσμενώς τον ανταγωνισμό και να διακυβεύσουν την επίτευξη των βασικών στόχων της παρούσας συμφωνίας και αναγνωρίζοντας ότι, όταν δεν υφίστανται ίσοι όροι ανταγωνισμού για τους αερομεταφορείς, ενδέχεται να μην επιτευχθούν τα δυνητικά οφέλη,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ να στηριχθούν σε υφιστάμενες συμφωνίες και διακανονισμούς μεταξύ τους με στόχο το άνοιγμα της πρόσβασης στις αγορές και τη μεγιστοποίηση του οφέλους για τους επιβάτες, τους φορτωτές, τους αερομεταφορείς και τους αερολιμένες και τους εργαζομένους τους, τις κοινότητες τους και άλλα έμμεσα ευεργετούμενα μέρη,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τη σπουδαιότητα της προστασίας του περιβάλλοντος στη χάραξη και την εφαρμογή της πολιτικής διεθνών αερομεταφορών,

ΔΗΛΩΝΟΝΤΑΣ ότι είναι αναγκαίο να ληφθούν επείγοντως μέτρα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και να συνεχιστεί η συνεργασία με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον αεροπορικό τομέα, κατά τρόπο συνεπή με τις διεθνείς υποχρεώσεις τους επί του ζητήματος αυτού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρατίθενται στις πράξεις του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ),

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τη σπουδαιότητα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών και της συνεργασίας για την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η αύξηση των εμπορικών δυνατοτήτων δεν αποβλέπει στην υπονόμευση της εργασίας ή των προτύπων εργασίας τους και επιβεβαιώνοντας ότι είναι σημαντικό να εξεταστούν οι επιπτώσεις της παρούσας συμφωνίας στους εργαζομένους, στην απασχόληση και στις συνθήκες εργασίας, καθώς και τα οφέλη που προκύπτουν όταν τα σημαντικά οικονομικά κέρδη από ανοικτές και ανταγωνιστικές αγορές συνδυάζονται με υψηλά πρότυπα εργασίας,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ την επιθυμία να διερευνηθούν τρόποι διευκόλυνσης της πρόσβασης σε κεφάλαια για τον κλάδο των αεροπορικών μεταφορών προκειμένου να αναπτύξει περαιτέρω τις αερομεταφορές,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να συνάψουν συμφωνία αεροπορικών μεταφορών συμπληρωματική της Σύμβασης Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΑΡΘΡΟ 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, πλήν αντιθέτου διατάξεως, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «συμφωνία»: η παρούσα συμφωνία, τα παραρτήματά της και οι τυχόν τροποποιήσεις της·
- 2) «αεροπορική μεταφορά»: η μεταφορά με αεροσκάφος επιβατών, αποσκευών, φορτίου και ταχυδρομείου, χωριστά ή σε συνδυασμό, που πραγματοποιείται επ' αμοιβή ή επί μισθώσει, η οποία περιλαμβάνει προγραμματισμένες και έκτακτες υπηρεσίες αεροπορικής μεταφοράς·
- 3) «προσδιορισμός ιθαγένειας»: η διαπίστωση ότι αερομεταφορέας που προτείνει να αναλάβει την εκμετάλλευση υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών με βάση την παρούσα συμφωνία πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 3 σχετικά με την κυριότητα, τον ουσιαστικό έλεγχο και τον κύριο τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητάς του·
- 4) «αρμόδιες αρχές»: οι δημόσιοι φορείς ή οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για τις διοικητικές λειτουργίες με βάση την παρούσα συμφωνία·
- 5) «ηλεκτρονικό σύστημα κράτησης θέσεων» ή «ΗΣΚ»: ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο περιέχει, μεταξύ άλλων, πληροφορίες για τα προγράμματα πτήσεων, τη διαθεσιμότητα θέσεων και τους ναύλους περισσότερων του ενός αερομεταφορέων, με ή χωρίς μέσα για την πραγματοποίηση κρατήσεων ή για την έκδοση εισιτηρίων, εφόσον ορισμένα ή όλα αυτά τα δρομολόγια διατίθενται στους συνδρομητές. Περιλαμβάνει τα «Συστήματα παγκόσμιας διανομής» (ΣΠΔ), στον βαθμό που περιλαμβάνουν προϊόντα αεροπορικών μεταφορών·

- 6) «Σύμβαση»: η Σύμβαση Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας που άνοιξε προς υπογραφή στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944 και περιλαμβάνει:
- α) κάθε τροποποίηση που έχει τεθεί σε ισχύ βάσει του άρθρου 94 στοιχείο α) της Σύμβασης και έχει επικυρωθεί, αφενός, από το Κατάρ και, αφετέρου, από το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη της ΕΕ, και σχετίζεται με το εκάστοτε θέμα· και
  - β) κάθε παράρτημα ή κάθε τροποποίησή του που έχει εγκριθεί βάσει του άρθρου 90 της Σύμβασης, εφόσον το εν λόγω παράρτημα ή η τροποποίησή του εφαρμόζεται ανά πάσα στιγμή ταυτόχρονα στο Κατάρ και στο κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη της ΕΕ, και σχετίζεται με το εκάστοτε θέμα·
- 7) «διάκριση»: κάθε μορφή διαφοροποίησης χωρίς αντικειμενική αιτιολόγηση·
- 8) «Συνθήκες ΕΕ»: η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- 9) «ναύλοι»: οι τιμές που καταβάλλονται στους αερομεταφορείς ή τους πράκτορές τους ή σε άλλους πωλητές εισιτηρίων για τη μεταφορά επιβατών με υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς (καθώς και με κάθε άλλο μεταφορικό μέσο συνδεδεμένο με την εν λόγω μεταφορά) και οι όροι υπό τους οποίους ισχύουν οι εν λόγω τιμές, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών και των όρων που παρέχονται στα πρακτορεία και άλλες βοηθητικές υπηρεσίες·

- 10) «διαπίστωση επάρκειας»: η διαπίστωση ότι αερομεταφορέας που προτείνει να αναλάβει την εκμετάλλευση υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών με βάση την παρούσα συμφωνία έχει ικανοποιητική χρηματοοικονομική ικανότητα και επαρκή διαχειριστική εμπειρογνώση για να εκμεταλλεύεται τις εν λόγω υπηρεσίες και είναι διατεθειμένος να συμμορφώνεται με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και τις απαιτήσεις που διέπουν τη λειτουργία αυτών των υπηρεσιών·
- 11) «πλήρες κόστος»: το κόστος παροχής υπηρεσιών συν μια εύλογη επιβάρυνση για γενικά διοικητικά έξοδα·
- 12) «διεθνής αεροπορική μεταφορά»: υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς που διέρχεται από τον εναέριο χώρο υπεράνω του εδάφους περισσότερων του ενός κρατών·
- 13) «κύριος τύπος επιχειρηματικής δραστηριότητας»: η κεντρική διοίκηση ή η καταστατική έδρα αερομεταφορέα στο έδαφος του συμβαλλόμενου μέρους στο οποίο ασκούνται οι κύριες χρηματοοικονομικές λειτουργίες και ο επιχειρησιακός έλεγχος, καθώς και η διαχείριση διαρκούς αξιοπλοΐας του αερομεταφορέα·
- 14) «κόμιστρα»: οι τιμές που καταβάλλονται για τη μεταφορά φορτίου με υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς (καθώς και με κάθε άλλο μεταφορικό μέσο συνδεδεμένο με την εν λόγω μεταφορά) και οι όροι υπό τους οποίους ισχύουν οι εν λόγω τιμές, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών και των όρων που παρέχονται στα πρακτορεία και άλλες βοηθητικές υπηρεσίες·

- 15) «επίγεια αυτοεξυπηρέτηση»: περίπτωση στην οποία ο χρήστης αερολιμένα εξυπηρετείται απευθείας ο ίδιος με μία ή περισσότερες κατηγορίες υπηρεσιών επίγεια εξυπηρέτησης χωρίς να συνάπτει σύμβαση οιασδήποτε μορφής με τρίτο για την παροχή αυτών των υπηρεσιών. Για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, οι χρήστες αερολιμένων δεν λογίζονται έναντι αλλήλων ως τρίτοι, εφόσον:
- α) ο ένας κατέχει την πλειοψηφία του άλλου ή
  - β) η ίδια οντότητα κατέχει πλειοψηφική συμμετοχή σε κάθε χρήστη.
- 16) «σοβαρή διαταραχή της οικονομίας»: έκτακτη, προσωρινή (βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη) και σημαντική κρίση η οποία επηρεάζει το σύνολο της οικονομίας κράτους μέλους της ΕΕ ή του Κατάρ και όχι συγκεκριμένη περιοχή ή συγκεκριμένο οικονομικό τομέα.
- 17) «στάση για μη εμπορικούς σκοπούς»: η προσγείωση για οποιονδήποτε σκοπό άλλον από την επιβίβαση ή την αποβίβαση επιβατών και τη φόρτωση ή την εκφόρτωση αποσκευών, φορτίου και/ή ταχυδρομείου σε υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς.
- 18) «επιδότηση»: κάθε χρηματοδοτική συνεισφορά που χορηγείται από το Δημόσιο ή οποιονδήποτε άλλο δημόσιο φορέα σε οποιοδήποτε επίπεδο, μεταξύ των οποίων:
- α) η άμεση μεταφορά κεφαλαίων και η δυνητική άμεση μεταφορά κεφαλαίων ή υποχρεώσεων,
  - β) τα διαφυγόντα έσοδα ή η μη είσπραξη εσόδων που διαφορετικά θα ήταν οφειλόμενα,

- γ) η παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, πέραν της γενικότερης υποδομής, ή η αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, ή
- δ) η συνεισφορά ποσών σε κάποιο σύστημα χρηματοδοτήσεων ή η ανάθεση ή εντολή σε ιδιωτικό φορέα να διενεργήσει μία ή περισσότερες από τις λειτουργίες που αναφέρονται στα σημεία α), β) και γ), οι οποίες κανονικά υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δημοσίου ή άλλου δημόσιου φορέα, και εφόσον η διενέργεια των εν λόγω πράξεων δεν διαφέρει κατ' ουσίαν από τη συνήθη διενέργεια πράξεων από το Δημόσιο,

η οποία περιορίζεται, *de jure* ή *de facto*, σε ορισμένους αερομεταφορείς και παρέχει πλεονέκτημα σε έναν ή περισσότερους αερομεταφορείς. Δεν θεωρείται ότι παρέχεται πλεονέκτημα από χρηματοδοτική παρέμβαση πραγματοποιούμενη από το Δημόσιο ή από άλλον δημόσιο φορέα, εάν ιδιωτικός φορέας της αγοράς μπορούσε να έχει προβεί στην ίδια χρηματοδοτική παρέμβαση βασιζόμενος σε εμπορικές παραμέτρους·

- 19) ο όρος «έδαφος», για το Κατάρ, έχει την έννοια που ορίζεται στο άρθρο 2 της Σύμβασης· για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, ως «έδαφος» νοούνται τα χερσαία εδάφη, τα εσωτερικά ύδατα και τα χωρικά ύδατα των κρατών μελών της ΕΕ στα οποία εφαρμόζονται οι Συνθήκες ΕΕ και με τους όρους που καθορίζονται σε αυτές, και ο υπερκείμενος αυτών εναέριος χώρος·
- 20) «τέλη χρήσης»: τα τέλη που επιβάλλονται στους αερομεταφορείς για τη χρήση εγκαταστάσεων ή υπηρεσιών αερολιμενικών, περιβαλλοντικών, αεροναυτιλίας ή αεροπορικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων συναφών υπηρεσιών και εγκαταστάσεων·

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 2

Χορήγηση δικαιωμάτων

Πρόγραμμα διαδρομών

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους την εκτέλεση αεροπορικών δρομολογίων στις κάτωθι διαδρομές:

α) για τους αερομεταφορείς του Κατάρ:

σημεία στο Κατάρ – ενδιάμεσα σημεία – σημεία στην Ένωση – σημεία πέραν αυτής·

β) για τους αερομεταφορείς της Ένωσης:

σημεία στην Ένωση – ενδιάμεσα σημεία – σημεία στο Κατάρ – σημεία πέραν αυτού.

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του προαναφερόμενου προγράμματος διαδρομών, νοούνται ως:

- «σημεία»: ένα ή περισσότερα σημεία·
- «σημεία στην Ένωση»: ένα ή περισσότερα σημεία εντός του ίδιου κράτους μέλους της ΕΕ ή σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΕ, είτε χωριστά είτε σε συνδυασμό, με οποιαδήποτε σειρά.

Δικαιώματα μεταφοράς

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί σε ισότιμη βάση στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος τα ακόλουθα δικαιώματα για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων διεθνών αεροπορικών μεταφορών από αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους:

- α) το δικαίωμα υπέρπτησης του εδάφους του χωρίς προσγείωση·
- β) το δικαίωμα στάσης στο έδαφός του για μη εμπορικούς σκοπούς·
- γ) το δικαίωμα εκτέλεσης προγραμματισμένων και έκτακτων δραστηριοτήτων διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς επιβατών, συνδυασμού επιβατών και φορτίου και αποκλειστικά φορτίου:
  - ι) για αερομεταφορείς του Κατάρ, το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στην Ένωση με:
    - Α) δικαιώματα μεταφοράς τρίτης και τέταρτης ελευθερίας, χωρίς περιορισμούς ως προς τις διαδρομές, τη χωρητικότητα και/ή τη συχνότητα· και

- B) δικαιώματα μεταφοράς πέμπτης ελευθερίας για υπηρεσίες αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου μεταξύ της Ένωσης και των σημείων πέραν αυτής που παρατίθενται στο παράρτημα 2 τμήμα 1, υπό τον όρο ότι η άσκηση των δικαιωμάτων μεταφοράς πέμπτης ελευθερίας δεν υπερβαίνει τις επτά πτήσεις την εβδομάδα ανά κράτος μέλος της ΕΕ·
- ii) για αερομεταφορείς της Ένωσης, το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ σημείων στην Ένωση και σημείων στο Κατάρ με:
  - A) δικαιώματα μεταφοράς τρίτης και τέταρτης ελευθερίας, χωρίς περιορισμούς ως προς τις διαδρομές, τη χωρητικότητα και/ή τη συχνότητα· και
  - B) δικαιώματα μεταφοράς πέμπτης ελευθερίας για υπηρεσίες αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου μεταξύ του Κατάρ και των σημείων πέραν αυτού που παρατίθενται στο παράρτημα 2 τμήμα 2, υπό τον όρο ότι η άσκηση των δικαιωμάτων μεταφοράς πέμπτης ελευθερίας δεν υπερβαίνει τις επτά πτήσεις την εβδομάδα ανά κράτος μέλος της ΕΕ.

Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων μεταφοράς υπόκειται στις μεταβατικές διατάξεις του παραρτήματος 1 της παρούσας συμφωνίας.

Προς αποφυγή αμφιβολιών, για τα κράτη μέλη της ΕΕ τα οποία διαθέτουν —στο πλαίσιο των οικείων ισχυουσών διμερών συμφωνιών και ρυθμίσεων αεροπορικών υπηρεσιών με το Κατάρ, επτά ή λιγότερες πτήσεις την εβδομάδα με δικαιώματα μεταφοράς πέμπτης ελευθερίας για τις υπηρεσίες αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου, ο συνολικός αριθμός των διαθέσιμων πτήσεων ανά εβδομάδα για τους αερομεταφορείς αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου θα είναι επτά.

- δ) τα δικαιώματα που καθορίζονται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία.

Ευελιξία λειτουργίας

3. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλόμενου μέρους μπορούν σε οποιαδήποτε ή σε όλες τις πτήσεις και κατ' επιλογή τους στις διαδρομές που καθορίζονται στην παράγραφο 1:

- α) να εκτελούν πτήσεις προς μία ή και προς τις δύο κατευθύνσεις·
- β) να συνδυάζουν διαφορετικούς αριθμούς πτήσης στην ίδια πτητική λειτουργία αεροσκάφους·
- γ) να εξυπηρετούν ενδιάμεσα σημεία και σημεία πέραν του εδάφους των συμβαλλόμενων μερών, καθώς και σημεία που βρίσκονται στο έδαφος των συμβαλλόμενων μερών με οποιονδήποτε συνδυασμό και με οποιαδήποτε σειρά σύμφωνα με την παράγραφο 2
- δ) να παραλείπουν στάσεις σε οποιοδήποτε σημείο ή σημεία·
- ε) να μεταφέρουν επιβάτες και φορτίο από οποιοδήποτε αεροσκάφος τους σε οποιοδήποτε άλλο αεροσκάφος τους σε οποιοδήποτε σημείο (αλλαγή αεροσκάφους)·
- στ) να κάνουν ενδιάμεση στάση σε οποιοδήποτε σημείο εντός ή εκτός του εδάφους οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους·
- ζ) να εκτελούν διαμετακομιστική μεταφορά μέσω του εδάφους του άλλου συμβαλλόμενου μέρους·
- η) να συνδυάζουν επιβάτες και φορτίο στο ίδιο αεροσκάφος ανεξαρτήτως της προέλευσής τους· και

- θ) να εξυπηρετούν περισσότερα από ένα σημεία, εντός του ίδιου κράτους μέλους της ΕΕ, ή εντός του Κατάρ, με την ίδια υπηρεσία (συνεξυπηρέτηση).

Η ευελιξία λειτουργίας που προβλέπεται στα στοιχεία α) έως θ) της παρούσας παραγράφου επιτρέπεται να ασκείται χωρίς περιορισμούς ως προς την κατεύθυνση ή τη γεωγραφική περιοχή και χωρίς απώλεια οιασδήποτε δικαιώματος μεταφοράς επιβατών ή φορτίου χορηγούμενου άλλως δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, υπό τον όρο ότι:

- οι υπηρεσίες των αερομεταφορέων του Κατάρ εξυπηρετούν σημείο στο Κατάρ·
- οι υπηρεσίες των αερομεταφορέων της Ένωσης εξυπηρετούν σημείο στην Ένωση.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει σε κάθε αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να καθορίζει τη συχνότητα και τη χωρητικότητα της διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς που προσφέρει με βάση τις εμπορικές παραμέτρους στην αγορά. Σύμφωνα με το δικαίωμα αυτό, κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν περιορίζει μονομερώς τον όγκο της κυκλοφορίας, τη συχνότητα ή την τακτικότητα υπηρεσίας, την όδευση, την προέλευση ή τον προορισμό της κυκλοφορίας, ούτε τον τύπο ή τους τύπους αεροσκαφών που εκμεταλλεύονται αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, εκτός εάν πρόκειται για λόγους τελωνειακούς, τεχνικούς, επιχειρησιακούς, περιβαλλοντικούς, ασφάλειας της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας ή προστασίας της υγείας ή εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία.

5. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν θεωρείται ότι απονέμει στους αερομεταφορείς:

- α) του Κατάρ, το δικαίωμα να επιβιβάζουν σε οποιοδήποτε κράτος μέλος της ΕΕ επιβάτες, αποσκευές, φορτίο και/ή ταχυδρομείο επ' αμοιβή ή επί μισθώσει με προορισμό άλλο σημείο στο έδαφος του ίδιου κράτους μέλους της ΕΕ·

- β) της Ένωσης, το δικαίωμα να επιβιβάζουν στο Κατάρ επιβάτες, αποσκευές, φορτίο και/ή ταχυδρομείο επ' αμοιβή ή επί μισθώσει και με προορισμό άλλο σημείο στο Κατάρ.

ΑΡΘΡΟ 3

Άδεια λειτουργίας

1. Οι αρμόδιες αρχές κάθε συμβαλλόμενου μέρους, μόλις λάβουν από αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους αίτηση άδειας λειτουργίας, χορηγούν τις ενδεδειγμένες άδειες λειτουργίας και άδειες τεχνικής φύσεως με ελάχιστη διαδικαστική καθυστέρηση, υπό τον όρο ότι:

- α) για αερομεταφορέα του Κατάρ:
- i) ο αερομεταφορέας έχει τον κύριο τρόπο επιχειρηματικής δραστηριότητάς του στο Κατάρ και είναι κάτοχος έγκυρης άδειας λειτουργίας σύμφωνα με το δίκαιο του Κατάρ·
  - ii) ο ουσιαστικός ρυθμιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα ασκείται και διατηρείται από το Κατάρ· και
  - iii) ο αερομεταφορέας τελεί υπό την κυριότητα, απευθείας ή με πλειοψηφική συμμετοχή, και υπό τον ουσιαστικό έλεγχο του Κατάρ και/ή υπηκόων του·

- β) για αερομεταφορέα της Ένωσης:
- i) ο αερομεταφορέας είναι εγκατεστημένος στο έδαφος της Ένωσης βάσει των Συνθηκών της ΕΕ και είναι κάτοχος έγκυρης άδειας λειτουργίας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης·
  - ii) ο ουσιαστικός ρυθμιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα ασκείται και διατηρείται από το κράτος μέλος της ΕΕ που είναι αρμόδιο για την έκδοση του πιστοποιητικού αερομεταφορέα και η αρμόδια αρχή είναι σαφώς προσδιορισμένη· και
  - iii) ο αερομεταφορέας τελεί υπό την κυριότητα, απευθείας ή με πλειοψηφική συμμετοχή, και υπό τον ουσιαστικό έλεγχο ενός ή περισσότερων κρατών μελών της ΕΕ ή κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών ή των υπηκόων τους·
- γ) εφαρμόζονται τα άρθρα 13 και 14· και
- δ) ο αερομεταφορέας πληροί τους όρους που προβλέπονται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις για τη λειτουργία υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών τις οποίες εφαρμόζει συνήθως το συμβαλλόμενο μέρος που εξετάζει την αίτηση.
2. Κατά τη χορήγηση αδειών λειτουργίας και αδειών τεχνικής φύσεως, κάθε συμβαλλόμενο μέρος μεταχειρίζεται ισότιμα όλους τους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

3. Μόλις λάβει αίτηση άδειας λειτουργίας από αερομεταφορέα συμβαλλόμενου μέρους, το άλλο συμβαλλόμενο μέρος αναγνωρίζει κάθε διαπίστωση επάρκειας και/ή προσδιορισμό της ιθαγένειας του πρώτου συμβαλλόμενου μέρους για τον συγκεκριμένο αερομεταφορέα, ως να είχαν προβεί οι ίδιες οι αρμόδιες αρχές του στην εν λόγω διαπίστωση ή προσδιορισμό και δεν ερευνά περαιτέρω τέτοια θέματα, εξαιρουμένων όσων προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2. Προς αποφυγή αμφιβολιών, η παρούσα παράγραφος δεν καλύπτει την αναγνώριση διαπιστώσεων σχετιζόμενων με πιστοποιητικά ασφάλειας πτήσεων ή άδειες, ρυθμίσεις αεροπορικής ασφάλειας ή ασφαλιστική κάλυψη.

ΑΡΘΡΟ 4

Απόρριψη, ανάκληση, αναστολή και περιορισμός άδειας

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να απορρίψει, να ανακαλέσει, να αναστείλει, να επιβάλει όρους ή να περιορίσει τις άδειες λειτουργίας ή τις άδειες τεχνικής φύσεως ή να απορρίψει, να αναστείλει, να επιβάλει όρους ή να περιορίσει με άλλον τρόπο τις λειτουργίες αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, εφόσον:

α) για αερομεταφορέα του Κατάρ:

- i) ο αερομεταφορέας δεν έχει τον κύριο τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητάς του στο Κατάρ ή δεν είναι κάτοχος έγκυρης άδειας λειτουργίας σύμφωνα με το δίκαιο του Κατάρ·
- ii) ο ουσιαστικός ρυθμιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα δεν ασκείται ούτε διατηρείται από το Κατάρ· ή

- iii) ο αερομεταφορέας δεν τελεί υπό την κυριότητα, απευθείας ή με πλειοψηφική συμμετοχή, ή υπό τον ουσιαστικό έλεγχο του Κατάρ και/ή υπηκόων του Κατάρ·
- β) για αερομεταφορέα της Ένωσης:
- i) ο αερομεταφορέας δεν είναι εγκατεστημένος στο έδαφος της Ένωσης βάσει των Συνθηκών της ΕΕ ή δεν είναι κάτοχος έγκυρης άδειας λειτουργίας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης·
  - ii) ο ουσιαστικός ρυθμιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα δεν ασκείται ούτε διατηρείται από το κράτος μέλος της ΕΕ που είναι αρμόδιο για την έκδοση του πιστοποιητικού αερομεταφορέα ή η αρμόδια αρχή δεν είναι σαφώς προσδιορισμένη· ή
  - iii) ο αερομεταφορέας δεν τελεί υπό την κυριότητα, απευθείας ή με πλειοψηφική συμμετοχή, ή υπό τον ουσιαστικό έλεγχο ενός ή περισσότερων κρατών μελών της ΕΕ ή κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών ή των υπηκόων τους·
- γ) ο αερομεταφορέας δεν συμμορφώθηκε με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του άρθρου 6 και/ή με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις για τη λειτουργία υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών τις οποίες εφαρμόζει συνήθως το συμβαλλόμενο μέρος που εξετάζει την αίτηση.
2. Όταν συμβαλλόμενο μέρος έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι αερομεταφορέας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, δύναται να ζητήσει τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος.

3. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις ξεκινούν το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο τριάντα 30 ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού αιτήματος. Η μη επίτευξη ικανοποιητικής συμφωνίας εντός τριάντα 30 ημερών ή εντός συμφωνηθέντος χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία έναρξης των εν λόγω διαβουλεύσεων, ή η μη λήψη των συμφωνηθέντων διορθωτικών μέτρων, συνιστά λόγο ώστε το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο ζήτησε τις διαβουλεύσεις να λάβει μέτρα για την απόρριψη, την ανάκληση, την αναστολή, την επιβολή όρων ή τον περιορισμό της άδειας λειτουργίας ή των αδειών τεχνικής φύσεως αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους προκειμένου να διασφαλιστεί η εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

4. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 3, όσον αφορά την παράγραφο 1 στοιχείο γ), ένα συμβαλλόμενο μέρος δύναται να λάβει άμεσα ή επείγοντα μέτρα εάν η λήψη τους είναι επιβεβλημένη λόγω έκτακτης ανάγκης ή για να αποφευχθεί η συνέχιση της μη συμμόρφωσης. Προς αποφυγή αμφιβολιών, συνέχιση της μη συμμόρφωσης νοείται εφόσον το ζήτημα της μη συμμόρφωσης έχει ήδη επισημανθεί μεταξύ των αρμόδιων αρχών των συμβαλλόμενων μερών.

ΑΡΘΡΟ 5

Ελευθέρωση της κυριότητας και του ελέγχου

Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν τα δυνητικά οφέλη της σταδιακής ελευθέρωσης της κυριότητας και του ελέγχου των αντίστοιχων αερομεταφορέων τους. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να διερευνήσουν, στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής και σε κατάλληλη χρονική στιγμή, την αμοιβαία ελευθέρωση της κυριότητας και του ελέγχου των αερομεταφορέων. Ως αποτέλεσμα της εν λόγω εξέτασης, η μεικτή επιτροπή δύναται να συστήσει τροποποιήσεις της παρούσας συμφωνίας κατ' εφαρμογή του άρθρου 25.

ΑΡΘΡΟ 6

Τήρηση νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων

1. Κατά την είσοδο, την παραμονή ή την αναχώρηση από το έδαφος συμβαλλόμενου μέρους, οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν την είσοδο, τη λειτουργία ή την αναχώρηση από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος αεροσκαφών που χρησιμοποιούνται στις υπηρεσίες διεθνών αεροπορικών μεταφορών πρέπει να τηρούνται από τους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.
2. Κατά την είσοδο, την παραμονή ή την αναχώρηση από το έδαφος συμβαλλόμενου μέρους, οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του που διέπουν την είσοδο, τη λειτουργία ή την αναχώρηση από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος επιβατών, πληρωμάτων αεροσκαφών, αποσκευών, φορτίου και/ή ταχυδρομείου με αεροσκάφος (καθώς και οι κανονιστικές διατάξεις για τις διατυπώσεις εισόδου, τις εξουσιοδοτήσεις, τη μετανάστευση, τον έλεγχο διαβατηρίων, τις τελωνειακές διατυπώσεις και την καραντίνα ή, για το ταχυδρομείο, οι διατάξεις περί ταχυδρομείου) τηρούνται από ή εξ ονόματος των εν λόγω επιβατών, πληρωμάτων αεροσκαφών, αποσκευών, φορτίου και/ή ταχυδρομείου των αερομεταφορέων του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη επιτρέπουν, στο έδαφός τους, στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να λαμβάνουν μέτρα που εγγυώνται ότι μεταφέρονται μόνον τα πρόσωπα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα για την είσοδο στο έδαφός του ή τη διέλευσή τους μέσω του εδάφους του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

ΑΡΘΡΟ 7

Θεμιτός ανταγωνισμός

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι οι αερομεταφορείς τους θα επωφελούνται από δίκαιες και ίσες δυνατότητες ανταγωνισμού στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη:
  - α) απαγορεύουν και, όπου υπάρχουν, εξαλείφουν, εντός των αντίστοιχων δικαιοδοσιών τους και με τη χρήση των αντίστοιχων εσωτερικών διαδικασιών και διεργασιών τους, κάθε μορφής διακρίσεις ή αθέμιτες πρακτικές που θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς τη δίκαιη και ίση δυνατότητα των αερομεταφορέων του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να ανταγωνίζονται για την παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών·
  - β) δεν χορηγούν ούτε επιτρέπουν επιδοτήσεις σε οποιονδήποτε αερομεταφορέα εάν οι επιδοτήσεις αυτές επηρεάζουν δυσμενώς τη δίκαιη και ίση δυνατότητα των αερομεταφορέων του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να ανταγωνίζονται για την παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών.

3. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 2 στοιχείο β), μπορούν να χορηγούνται τα εξής:
- α) στήριξη σε αφερέγγυους ή προβληματικούς αερομεταφορείς, υπό τον όρο ότι:
- i) η στήριξη αυτή παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταρτιστεί αξιόπιστο σχέδιο αναδιάρθρωσης βάσει ρεαλιστικών παραδοχών, με στόχο την εξασφάλιση της επαναφοράς του αφερέγγυου ή προβληματικού αερομεταφορέα σε τροχιά μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος· και
  - ii) ο ενδιαφερόμενος αερομεταφορέας, οι επενδυτές ή οι μέτοχοί του συνεισφέρουν σημαντικά στο κόστος αναδιάρθρωσης·
- β) προσωρινή στήριξη ρευστότητας σε προβληματικό αερομεταφορέα υπό τη μορφή δανείων ή εγγυήσεων δανείων που περιορίζονται αποκλειστικά και μόνο στο απαιτούμενο ποσό ώστε να συνεχιστεί η δραστηριότητα του αερομεταφορέα για το χρονικό διάστημα που κρίνεται αναγκαίο για την επεξεργασία σχεδίου αναδιάρθρωσης ή εκκαθάρισης·
- γ) υπό τον όρο ότι περιορίζονται στα ελάχιστα ποσά που απαιτούνται για την επίτευξη του στόχου τους και ότι οι επιπτώσεις στις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών διατηρούνται στο ελάχιστο:
- i) επιδοτήσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από φυσικές καταστροφές·
  - ii) στην περίπτωση του Κατάρ, επιδοτήσεις για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας του· και, στην περίπτωση της ΕΕ και των κρατών μελών της, επιδοτήσεις για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας ενός ή περισσότερων κρατών μελών της ΕΕ·

- δ) επιδοτήσεις σε αερομεταφορείς στους οποίους έχει ανατεθεί η εκπλήρωση σαφώς καθορισμένων υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας απαραίτητων για την κάλυψη βασικών αναγκών μεταφοράς του πληθυσμού που δεν μπορούν να καλυφθούν μόνο από τις δυνάμεις της αγοράς, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω επιδοτήσεις περιορίζονται στην εύλογη αμοιβή για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη διασφαλίζουν ότι καθένας από τους αερομεταφορείς τους που παρέχει υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών δυνάμει της παρούσας συμφωνίας δημοσιοποιεί, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, οικονομική έκθεση, και τη δημοσιονομική κατάσταση που τη συνοδεύει, η οποία υποβάλλεται σε εξωτερικό λογιστικό έλεγχο σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένα λογιστικά πρότυπα και πρότυπα εταιρικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, όπως τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς· και ότι, σε περίπτωση που συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί επιδότηση, η εν λόγω επιδότηση προσδιορίζεται χωριστά στην οικονομική έκθεση.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος παρέχει στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος, κατόπιν σχετικού του αιτήματος και εντός 30 ημερών, εκτός εάν τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, οικονομικές εκθέσεις και κάθε άλλη πληροφορία που ενδέχεται να είναι ευλόγως διαθέσιμη, μεταξύ άλλων όσον αφορά ζητήματα που καλύπτονται από την παράγραφο 4, και μπορεί ευλόγως να ζητήσει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος προκειμένου να επαληθεύσει ότι τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση που οι πληροφορίες αυτές είναι εμπορικά ευαίσθητου χαρακτήρα, υπόκεινται σε εμπιστευτική μεταχείριση εκ μέρους του αιτούντος συμβαλλόμενου μέρους.

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος κάνει χρήση των αντίστοιχων εσωτερικών διαδικασιών του και θέτει σε εφαρμογή μέτρα τα οποία απαγορεύουν και αποτρέπουν αποτελεσματικά τους αερομεταφορείς του από:

- α) την άσκηση εναρμονισμένων πρακτικών, που απορρέουν από ρητή ή σιωπηρή συμφωνία ή απόφαση μεταξύ ανταγωνιστών, οι οποίες έχουν ως στόχο ή αποτέλεσμα την αποτροπή, τη μείωση ή τη στρέβλωση του ανταγωνισμού. Η εν λόγω απαγόρευση μπορεί να κηρυχθεί ανεφάρμοστη όταν τέτοιου είδους συμφωνίες, αποφάσεις ή πρακτικές συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής ή της παροχής υπηρεσιών ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει και:
  - i) δεν επιβάλλουν στις ενδιαφερόμενες εταιρείες περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών· ή
  - ii) δεν παρέχουν στις εταιρείες αυτές τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα των σχετικών υπηρεσιών·
- β) την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης κατά τρόπο που μπορεί να θίξει τις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών προς/από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος· και
- γ) συγκεντρώσεις μεταξύ αερομεταφορέων οι οποίες παρακωλύουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ειδικότερα λόγω της δημιουργίας ή της ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης.

7. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος κρίνει ότι οι δίκαιες και ίσες δυνατότητες ανταγωνισμού των αερομεταφορέων του επηρεάζονται δυσμενώς από:

- α) διακρίσεις ή αθέμιτες πρακτικές που απαγορεύονται βάσει της παραγράφου 2 στοιχείο α)·
- β) επιδότηση που απαγορεύεται βάσει της παραγράφου 2 στοιχείο β), πέραν των επιδοτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3·
- γ) τη μη τήρηση των υποχρεώσεων διαφάνειας που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5· ή
- δ) τη μη τήρηση εκ μέρους του άλλου συμβαλλόμενου μέρους των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 6,

δύνатаι (το «ενεργούν συμβαλλόμενο μέρος») να προβεί στις ενέργειες που προβλέπονται στις παραγράφους 8 έως 10.

8. Το ενεργούν συμβαλλόμενο μέρος υποβάλλει στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος γραπτό αίτημα για τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων, το οποίο συνοδεύεται από γραπτή έκθεση η οποία περιλαμβάνει τις παρατηρήσεις του και αποδεικτικό υλικό. Οι διαβουλεύσεις αρχίζουν εντός 30 ημερών από την παραλαβή του αιτήματος, εκτός εάν συμφωνήσουν διαφορετικά τα συμβαλλόμενα μέρη. Το αίτημα για τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων μπορεί να υποβληθεί μέσω της μεικτής επιτροπής.

9. Εάν το ενεργούν συμβαλλόμενο μέρος και το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δεν καταλήξουν σε συμφωνία επί του θέματος εντός 60 ημερών από την έναρξη των διαβουλεύσεων, ή εντός άλλου χρονικού διαστήματος που συμφωνείται μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών ή στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής, το ενεργούν συμβαλλόμενο μέρος δύναται να λάβει μέτρα κατά των αερομεταφορέων που έχουν επιδείξει την αμφισβητούμενη συμπεριφορά ή που έχουν επωφεληθεί από τις επίμαχες διακρίσεις, αθέμιτες πρακτικές ή επιδοτήσεις. Το ενεργούν συμβαλλόμενο μέρος κοινοποιεί γραπτώς στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος τα μέτρα που πρόκειται να λάβει τουλάχιστον 15 ημέρες πριν από την εφαρμογή οποιουδήποτε σχετικού μέτρου.

10. Μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 9 είναι κατάλληλα, αναλογικά και περιορίζονται ως προς την έκταση και τη διάρκειά τους στα απολύτως αναγκαία για τον μετριασμό της ζημίας που έχουν υποστεί οι αερομεταφορείς του ενεργούντος συμβαλλόμενου μέρους και για την άρση του αθέμιτου πλεονεκτήματος που αποκόμισαν οι αερομεταφορείς κατά των οποίων στρέφονται τα εν λόγω μέτρα.
11. Κάθε ενέργεια και μέτρο κατ' εφαρμογή της παραγράφου 9 λαμβάνεται με την επιφύλαξη του δικαιώματος καθενός από τα συμβαλλόμενα μέρη να παραπέμψει το ζήτημα στον μηχανισμό επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στο άρθρο 23.
12. Σε περίπτωση παραπομπής ζητημάτων που αφορούν το παρόν άρθρο στον μηχανισμό επίλυσης διαφορών του άρθρου 23, οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 23 παράγραφοι 10, 11 και 12 μειώνονται κατά το ήμισυ.
13. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν θίγει, δεν περιορίζει ούτε διακυβεύει με οποιονδήποτε τρόπο την εξουσία ή τις αρμοδιότητες των αρχών ανταγωνισμού των συμβαλλόμενων μερών ή των δικαστηρίων που ελέγχουν τις αποφάσεις των εν λόγω αρχών. Κάθε ενέργεια στην οποία προβαίνει ένα συμβαλλόμενο μέρος κατ' εφαρμογή της παραγράφου 9 πραγματοποιείται με την επιφύλαξη κάθε πιθανής ενέργειας και μέτρου που λαμβάνουν οι προαναφερόμενες αρχές και τα δικαστήρια, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων αρχών και δικαστηρίων του ενεργούντος συμβαλλόμενου μέρους. Οι αποφάσεις των δικαστηρίων που ελέγχουν τις ενέργειες και τα μέτρα των εν λόγω αρμόδιων αρχών εξαιρούνται από τον μηχανισμό επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στο άρθρο 23.

ΑΡΘΡΟ 8

Εμπορικές δυνατότητες

Άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι εμπόδια στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας των εμπορικών φορέων εκμετάλλευσης μπορούν να διακυβεύσουν τα οφέλη που αναμένεται να επιτευχθούν με την παρούσα συμφωνία. Για τον λόγο αυτόν τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν με αποτελεσματικό και αμοιβαίο τρόπο διαδικασία άρσης των εμποδίων στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας των εμπορικών φορέων εκμετάλλευσης αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών, εφόσον τα εμπόδια αυτά μπορούν να παρακωλύσουν εμπορικές δραστηριότητες ή να προκαλέσουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ή να θίξουν τις ίσες ευκαιρίες ανταγωνισμού.

2. Η μεικτή επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 22 διαμορφώνει διαδικασία συνεργασίας για την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και τις εμπορικές δυνατότητες. Σύμφωνα με το άρθρο 22, συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει σύγκληση της μεικτής επιτροπής για να συζητηθεί οποιοδήποτε θέμα σχετιζόμενο με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Εκπρόσωποι αερομεταφορέων

3. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλόμενου μέρους έχουν το δικαίωμα να ιδρύουν ελεύθερα στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους τα γραφεία και τις εγκαταστάσεις που απαιτούνται για την εκτέλεση αεροπορικών μεταφορών και για την προώθηση και την πώληση αεροπορικών μεταφορών και συναφών δραστηριοτήτων, καθώς και το δικαίωμα να πωλούν και να εκδίδουν οποιοδήποτε εισιτήριο και/ή αεροπορική φορτωτική, είτε των ιδίων είτε άλλου αερομεταφορέα.

4. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλόμενου μέρους έχουν το δικαίωμα, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του άλλου συμβαλλόμενου μέρους που αφορούν την είσοδο, τη διαμονή και την απασχόληση, να μεταφέρουν και να διατηρούν στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους διοικητικό προσωπικό, προσωπικό πωλήσεων, καθώς και τεχνικό, επιχειρησιακό και άλλο ειδικευμένο προσωπικό απαραίτητο για την υποστήριξη της παροχής αεροπορικών μεταφορών. Αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη διευκολύνουν και επισπεύδουν τη χορήγηση αδειών εργασίας, εφόσον απαιτείται, για προσωπικό απασχολούμενο στα γραφεία σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, καθώς και για το προσωπικό που εκτελεί καθήκοντα για προσωρινό χρονικό διάστημα το οποίο δεν υπερβαίνει τις 90 ημέρες, με την επιφύλαξη των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που ισχύουν. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλόμενου μέρους δύνανται να επιλέγουν ελεύθερα να ασκούν τη δραστηριότητά τους με ή χωρίς γενικό πράκτορα πωλήσεων της επιλογής τους στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

Επίγεια εξυπηρέτηση

5. Όσον αφορά την επίγεια εξυπηρέτηση στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, κάθε αερομεταφορέας έχει το δικαίωμα:

- α) να εκτελεί ίδια επίγεια εξυπηρέτηση («αυτοεξυπηρέτηση»)· ή
- β) να επιλέγει μεταξύ των ανταγωνιστών παρόχων, καθώς και άλλων αερομεταφορέων, που προσφέρουν εν μέρει ή εξ ολοκλήρου υπηρεσίες επίγεια εξυπηρέτησης, εφόσον οι εν λόγω πάροχοι έχουν πρόσβαση στην αγορά με βάση τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις κάθε συμβαλλόμενου μέρους και εφόσον οι πάροχοι αυτοί δραστηριοποιούνται στην αγορά.

Τα δικαιώματα που παρατίθενται στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου υπόκεινται μόνον στους ειδικούς περιορισμούς διαθέσιμου χώρου ή χωρητικότητας λόγω της ανάγκης να διατηρηθεί η ασφαλής λειτουργία του αερολιμένα. Εφόσον λόγω των περιορισμών αυτών περιορίζεται, παρεμποδίζεται ή αποκλείεται η αυτοεξυπηρέτηση και δεν υφίσταται αποτελεσματικός ανταγωνισμός μεταξύ παρόχων επίγειας εξυπηρέτησης, το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος μεριμνά ώστε όλες οι υπηρεσίες αυτές να διατίθενται σε όλους τους αερομεταφορείς ισότιμα και σε επαρκή βάση· οι τιμές αυτών των υπηρεσιών καθορίζονται σύμφωνα με συναφή, αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις.

Κατανομή χρονοθυρίδων στους αερολιμένες

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μεριμνά ώστε οι οικείοι κανονισμοί, κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες κατανομής χρονοθυρίδων στους αερολιμένες στο έδαφός του να εφαρμόζονται με τρόπο διαφανή, αποτελεσματικό, έγκαιρο και χωρίς διακρίσεις.

Επιχειρησιακά σχέδια, προγράμματα και πίνακες δρομολογίων

7. Τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να απαιτούν την κοινοποίηση επιχειρησιακών σχεδίων, προγραμμάτων ή πινάκων δρομολογίων όσον αφορά τις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών που παρέχονται βάσει της παρούσας συμφωνίας μόνο για ενημερωτικούς σκοπούς. Εάν συμβαλλόμενο μέρος ζητήσει την εν λόγω κοινοποίηση, ελαχιστοποιεί τον διοικητικό φόρτο λόγω των απαιτήσεων και των διαδικασιών κοινοποίησης για τους μεσάζοντες των αεροπορικών μεταφορών και τους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

Πωλήσεις, τοπικά έξοδα και μεταφορά κεφαλαίων

8. Οποιοσδήποτε αερομεταφορέας συμβαλλόμενου μέρους δύναται να πωλεί αεροπορικές μεταφορές και συναφείς υπηρεσίες στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους απευθείας και/ή, κατά τη διακριτική του ευχέρεια, μέσω των πρακτόρων του, μέσω άλλων μεσαζόντων που έχει ορίσει ο αερομεταφορέας ή μέσω του διαδικτύου ή οποιουδήποτε άλλου διαθέσιμου μέσου. Κάθε αερομεταφορέας έχει το δικαίωμα να πωλεί τέτοιου είδους μεταφορές και συναφείς υπηρεσίες και οποιοδήποτε πρόσωπο είναι ελεύθερο να αγοράζει αυτές τις μεταφορές και συναφείς υπηρεσίες στο νόμισμα του εν λόγω εδάφους ή σε ελευθέρως μετατρέψιμα νομίσματα.

9. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλόμενου μέρους δύνανται να πληρώνουν τα τοπικά τους έξοδα, συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της αγοράς καυσίμων, στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους στο τοπικό νόμισμα. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλόμενου μέρους έχουν τη διακριτική ευχέρεια να πληρώνουν τα εν λόγω έξοδα στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους σε ελευθέρως μετατρέψιμα νομίσματα σύμφωνα με τη συναλλαγματική ισοτιμία της αγοράς.

10. Κάθε αερομεταφορέας έχει το δικαίωμα να ζητήσει τη μετατροπή των τοπικών του εσόδων σε ελευθέρως μετατρέψιμο νόμισμα και την ανά πάσα στιγμή και με οιονδήποτε τρόπο μεταφορά των εσόδων αυτών από το έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους στη χώρα της επιλογής του. Η μετατροπή και η μεταφορά επιτρέπονται αμέσως, χωρίς περιορισμούς ή φορολόγηση, στη συναλλαγματική ισοτιμία της αγοράς που εφαρμόζεται στις τρέχουσες συναλλαγές και τα εμβάσματα την ημερομηνία κατά την οποία ο αερομεταφορέας υποβάλλει την αρχική αίτηση μεταφοράς και δεν υπόκεινται στην επιβολή τελών πέραν των τελών που συνήθως επιβάλλουν οι τράπεζες για την εν λόγω μετατροπή και μεταφορά.

Συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας

11. Κάθε αερομεταφορέας συμβαλλόμενου μέρους, κατά την εκτέλεση ή παροχή υπηρεσιών με βάση την παρούσα συμφωνία, δύναται να συνάπτει συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας, όπως συμφωνίες για τη δέσμευση χώρου ή την κοινή εκμετάλλευση πτήσεων, με:

- α) οποιονδήποτε αερομεταφορέα ή αερομεταφορείς των συμβαλλόμενων μερών·
- β) οποιονδήποτε αερομεταφορέα ή αερομεταφορείς τρίτης χώρας· και/ή
- γ) οποιονδήποτε πάροχο επίγειων (χερσαίων ή θαλάσσιων) μεταφορών οποιασδήποτε χώρας,

υπό τον όρο ότι i) ο πραγματικός αερομεταφορέας είναι κάτοχος των αντίστοιχων δικαιωμάτων μεταφοράς· ii) οι αερομεταφορείς εμπορίας περιλαμβάνουν τις αντίστοιχες διαδρομές στο πρόγραμμα διαδρομών τους· και iii) οι συμφωνίες πληρούν τις ρυθμιστικές απαιτήσεις που ισχύουν συνήθως για τέτοιες συμφωνίες.

12. Κατά την εκτέλεση ή παροχή υπηρεσιών βάσει της παρούσας συμφωνίας, κάθε αερομεταφορέας συμβαλλόμενου μέρους δύναται να συνάπτει συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας, όπως συμφωνίες για τη δέσμευση χώρου ή την κοινή εκμετάλλευση πτήσεων, με αερομεταφορέα που δραστηριοποιείται στον εγχώριο τομέα, υπό τον όρο ότι i) αποτελεί τμήμα διεθνούς πτήσης και ii) οι ρυθμίσεις πληρούν τις απαιτήσεις που ισχύουν συνήθως για τέτοιες ρυθμίσεις. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ως «εγχώριος τομέας» νοείται διαδρομή στο έδαφος κράτους μέλους της ΕΕ, όταν ο πραγματικός αερομεταφορέας είναι αερομεταφορέας της Ένωσης· και διαδρομή στο έδαφος του Κατάρ, όταν ο πραγματικός αερομεταφορέας είναι αερομεταφορέας του Κατάρ.

13. Όσον αφορά την πώληση μεταφοράς επιβατών βάσει συμφωνίας εμπορικής συνεργασίας, ο αγοραστής ενημερώνεται στο σημείο πώλησης, ή σε κάθε περίπτωση κατά τον έλεγχο εισιτηρίων, ή πριν από την επιβίβασή του εφόσον δεν απαιτείται έλεγχος εισιτηρίων για πτήση ανταπόκρισης, ποιος μεταφορέας θα εκτελέσει κάθε τμήμα της υπηρεσίας.

Υπηρεσίες διατροφικών μεταφορών

14. Όσον αφορά τη μεταφορά επιβατών, οι πάροχοι επίγειων μεταφορών δεν υπόκεινται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν τις αεροπορικές μεταφορές μόνο και μόνον επειδή η επίγεια μεταφορά προσφέρεται από αερομεταφορέα υπό τη δική του επωνυμία.

15. Παρά τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, οι αερομεταφορείς και οι έμμεσοι πάροχοι υπηρεσιών μεταφοράς φορτίου των συμβαλλόμενων μερών επιτρέπεται να χρησιμοποιούν, χωρίς περιορισμούς, για υπηρεσίες διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς κάθε επίγειο μέσο μεταφοράς φορτίου από ή προς οποιοδήποτε σημείο στα εδάφη των συμβαλλόμενων μερών, ή σε τρίτες χώρες, καθώς και για τη μεταφορά από και προς όλους τους αερολιμένες που διαθέτουν τελωνειακές εγκαταστάσεις, όπως επίσης, κατά περίπτωση, έχουν το δικαίωμα μεταφοράς φορτίου υπό τελωνειακή σφράγιση σύμφωνα με τις εφαρμοστέες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις. Το φορτίο αυτό, είτε μεταφέρεται με επίγεια μέσα είτε αεροπορικώς, εισάγεται στις τελωνειακές εγκαταστάσεις του αερολιμένα και υποβάλλεται σε τελωνειακές διατυπώσεις. Οι αερομεταφορείς δύνανται να επιλέξουν να εκτελούν οι ίδιοι την επίγεια μεταφορά ή να την αναθέτουν κατόπιν συμφωνίας σε άλλους παρόχους επίγειων μεταφορών, όπως επίσης δύνανται να επιλέξουν την εκτέλεση της επίγειας μεταφοράς από άλλους αερομεταφορείς και έμμεσους παρόχους υπηρεσιών μεταφοράς αεροπορικού φορτίου. Η συγκεκριμένη διατροφική μεταφορά φορτίου επιτρέπεται να προσφέρεται με ενιαίο κόμιστρο το οποίο καλύπτει την αεροπορική και την επίγεια μεταφορά, υπό τον όρο ότι οι αποστολείς δεν παραπλανώνται ως προς τα δεδομένα της μεταφοράς.

Δικαιόχρηση και χρήση σήματος

16. Οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλόμενου μέρους έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν συμφωνίες δικαιόχρησης ή χρήσης σήματος με εταιρείες, καθώς και με αερομεταφορείς, οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους ή τρίτης χώρας, υπό τον όρο ότι οι αερομεταφορείς είναι κάτοχοι κατάλληλης άδειας και πληρούν τους όρους που προβλέπονται από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που εφαρμόζουν συνήθως τα συμβαλλόμενα μέρη σε συμφωνίες του είδους, και ιδίως εκείνες που αφορούν τη δημοσιοποίηση της ταυτότητας του αερομεταφορέα που εκτελεί την υπηρεσία αεροπορικής μεταφοράς.

Μίσθωση

17. Τα συμβαλλόμενα μέρη χορηγούν αμοιβαία στους αερομεταφορείς τους το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών βάσει της παρούσας συμφωνίας με:

- α) τη χρήση μισθωμένων αεροσκαφών χωρίς πλήρωμα από οποιονδήποτε εκμισθωτή·
- β) τη χρήση μισθωμένων αεροσκαφών με πλήρωμα από άλλους αερομεταφορείς του ίδιου συμβαλλόμενου μέρους από το οποίο προέρχεται και ο μισθωτής·
- γ) τη χρήση μισθωμένων αεροσκαφών με πλήρωμα από αερομεταφορείς διαφορετικής χώρας από το συμβαλλόμενο μέρος από το οποίο προέρχεται ο μισθωτής, υπό τον όρο ότι η μίσθωση αιτιολογείται βάσει εξαιρετικών αναγκών, εποχικών αναγκών χωρητικότητας ή λειτουργικών δυσχερειών του μισθωτή και η μίσθωση δεν υπερβαίνει τη διάρκεια που είναι απολύτως αναγκαία για την κάλυψη των εν λόγω αναγκών ή για την αντιμετώπιση των εν λόγω δυσχερειών.

Τα οικεία συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να απαιτήσουν την έγκριση των συμφωνιών μίσθωσης από τις αρμόδιες αρχές τους για τους σκοπούς της επαλήθευσης της συμμόρφωσης με τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο, καθώς και με τις ισχύουσες απαιτήσεις ασφάλειας πτήσεων και αεροπορικής ασφάλειας. Ωστόσο, σε περίπτωση που συμβαλλόμενο μέρος απαιτήσει σχετική έγκριση, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να επισπευσθούν οι διαδικασίες έγκρισης και να ελαχιστοποιηθεί ο διοικητικός φόρτος για τους ενδιαφερόμενους αερομεταφορείς. Προς αποφυγή αμφιβολιών, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων του εκάστοτε συμβαλλόμενου μέρους όσον αφορά τη μίσθωση αεροσκαφών από αερομεταφορείς του εν λόγω συμβαλλόμενου μέρους.

ΑΡΘΡΟ 9

Δασμοί

1. Κατά την άφιξή τους στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους, τα αεροσκάφη που χρησιμοποιούνται στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές από αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, ο συνήθης εξοπλισμός τους, τα καύσιμα, τα λιπαντικά, τα αναλώσιμα τεχνικά εφόδια, ο επίγειος εξοπλισμός, τα ανταλλακτικά (συμπεριλαμβανομένων των κινητήρων), οι προμήθειές τους (στις οποίες συμπεριλαμβάνονται, όχι όμως αποκλειστικά, τα τρόφιμα, τα ποτά, ο καπνός και άλλα προϊόντα προς πώληση ή προς χρήση από τους επιβάτες σε περιορισμένες ποσότητες κατά τη διάρκεια της πτήσης) και άλλα είδη τα οποία προορίζονται ή χρησιμοποιούνται μόνον κατά τη λειτουργία ή τη συντήρηση αεροσκαφών διεθνών αεροπορικών μεταφορών, στη βάση της αμοιβαιότητας και με την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω εξοπλισμός και οι προμήθειες παραμένουν στο αεροσκάφος, απαλλάσσονται από όλους τους περιορισμούς εισαγωγής, φόρους περιουσίας και έκτακτους φόρους κεφαλαίου, δασμούς, ειδικούς φόρους κατανάλωσης, καθώς και από τα τέλη επιθεώρησης, τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και άλλους έμμεσους φόρους και παρεμφερή τέλη και επιβαρύνσεις που:

α) επιβάλλονται από τις εθνικές ή τοπικές αρχές ή την Ένωση· και

β) δεν βασίζονται στο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2. Απαλλάσσονται επίσης τα ακόλουθα, στη βάση της αμοιβαιότητας, από τους φόρους, τις εισφορές, τους δασμούς, τα τέλη και τις επιβαρύνσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εξαιρουμένων των επιβαρύνσεων που συνδέονται με το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας:

- α) τα εφόδια αεροσκαφών που εισάγονται ή παρέχονται στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους και φορτώνονται στο αεροσκάφος, σε εύλογες ποσότητες, για να χρησιμοποιηθούν μετά την αναχώρηση αεροσκάφους αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους που εκτελεί διεθνή αεροπορική μεταφορά, ακόμη και όταν τα εφόδια αυτά πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης υπεράνω του συγκεκριμένου εδάφους·
- β) ο επίγειος εξοπλισμός και τα ανταλλακτικά (συμπεριλαμβανομένων των κινητήρων) που εισάγονται στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους για την τρέχουσα συντήρηση, την περιοδική συντήρηση ή την επισκευή αεροσκάφους αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους που χρησιμοποιείται σε διεθνείς αερομεταφορές·
- γ) τα καύσιμα, τα λιπαντικά και τα αναλώσιμα τεχνικά εφόδια που εισάγονται ή παρέχονται στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους για να χρησιμοποιηθούν σε αεροσκάφος αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους που χρησιμοποιείται σε διεθνείς αερομεταφορές, ακόμη και όταν οι προμήθειες αυτές πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης υπεράνω του συγκεκριμένου εδάφους·
- δ) το έντυπο υλικό που προβλέπεται από την τελωνειακή νομοθεσία κάθε συμβαλλόμενου μέρους, το οποίο εισάγεται ή παρέχεται στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους και φορτώνεται στο αεροσκάφος για να χρησιμοποιηθεί μετά την αναχώρηση αεροσκάφους αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους που χρησιμοποιείται σε διεθνείς αερομεταφορές, ακόμη και όταν το έντυπο υλικό αυτό πρόκειται να χρησιμοποιηθεί σε τμήμα της πτήσης υπεράνω του συγκεκριμένου εδάφους· και

- ε) ο εξοπλισμός ασφάλειας πτήσης και αεροπορικής ασφάλειας που χρησιμοποιείται σε αερολιμένες ή τερματικούς σταθμούς φορτίου.

3. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει συμβαλλόμενο μέρος να επιβάλει χωρίς διακριτική μεταχείριση φόρους, εισφορές, δασμούς, τέλη ή επιβαρύνσεις στα καύσιμα που παρέχονται στο έδαφός του για την τροφοδοσία αεροσκάφους αερομεταφορέα που εκτελεί πτήσεις μεταξύ δύο σημείων στο έδαφός του.

4. Ο συνήθης αερομεταφερόμενος εξοπλισμός, καθώς και το υλικό, οι προμήθειες και τα ανταλλακτικά που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, τα οποία συνήθως κρατούνται εντός αεροσκάφους υπό την εκμετάλλευση αερομεταφορέα συμβαλλόμενου μέρους, επιτρέπεται να εκφορτώνονται στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους μόνον κατόπιν έγκρισης των τελωνειακών αρχών του τελευταίου και μπορεί να απαιτηθεί να τεθούν υπό την επίβλεψη ή τον έλεγχο των αρχών αυτών έως την επανεξαγωγή τους ή άλλη διάθεσή τους σύμφωνα με τους τελωνειακούς κανονισμούς.

5. Οι απαλλαγές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ισχύουν επίσης σε περίπτωση που οι αερομεταφορείς συμβαλλόμενου μέρους έχουν συμβληθεί με άλλον αερομεταφορέα, ο οποίος χαίρει επίσης των απαλλαγών αυτών από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, για τον δανεισμό ή τη μεταφορά στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους των ειδών που προσδιορίζονται στις παραγράφους 1 και 2.

6. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος να επιβάλει φόρους, εισφορές, δασμούς, τέλη ή επιβαρύνσεις σε είδη που πωλούνται στους επιβάτες, όχι όμως προς κατανάλωση εντός του αεροσκάφους, σε τμήμα της υπηρεσίας αεροπορικής μεταφοράς μεταξύ δύο σημείων εντός του εδάφους του όπου επιτρέπεται η επιβίβαση και η αποβίβαση.

7. Αποσκευές και φορτίο, σε απευθείας διαμετακόμιση μέσω του εδάφους συμβαλλόμενου μέρους, απαλλάσσονται φόρων, δασμών, τελών και άλλων παρεμφερών επιβαρύνσεων που δεν βασίζονται στο κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας.
8. Ο εξοπλισμός και οι προμήθειες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 μπορεί να απαιτηθεί να τεθούν υπό την επίβλεψη ή τον έλεγχο των αρμόδιων αρχών.
9. Η παρούσα συμφωνία δεν θίγει τις διατάξεις των αντίστοιχων συμβάσεων που ισχύουν μεταξύ οποιουδήποτε κράτους μέλους της ΕΕ και του Κατάρ για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης εισοδήματος και κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 10

Τέλη χρήσης

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα τέλη χρήσης που μπορούν να επιβάλουν οι αρμόδιες αρχές ή φορείς επιβολής τελών στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους για τη χρήση υπηρεσιών αεροναυτιλίας και ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας είναι ανάλογα του κόστους και δεν εισάγουν διακρίσεις. Σε κάθε περίπτωση, τα τέλη χρήσης υπολογίζονται για τους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους με όρους οι οποίοι δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από τους πλέον ευνοϊκούς για οποιονδήποτε άλλον αερομεταφορέα.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα τέλη χρήσης που δύνανται να επιβάλουν οι αρμόδιες αρχές ή φορείς επιβολής τελών στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους για τη χρήση αερολιμενικών εγκαταστάσεων και υπηρεσιών, εγκαταστάσεων και υπηρεσιών αεροπορικής ασφάλειας και συναφών εγκαταστάσεων και υπηρεσιών, εξαιρουμένων των τελών που εισπράττονται για τις υπηρεσίες που περιγράφονται στο άρθρο 8 παράγραφος 5, δεν εισάγουν αδικαιολόγητες διακρίσεις και επιμερίζονται δίκαια στις διάφορες κατηγορίες χρηστών. Τα τέλη χρήσης αυτά αντιπροσωπεύουν αλλά δεν υπερβαίνουν το πλήρες κόστος με το οποίο επιβαρύνονται οι αρμόδιες αρχές ή οι φορείς επιβολής τελών για την παροχή κατάλληλων αερολιμενικών εγκαταστάσεων και υπηρεσιών, καθώς και εγκαταστάσεων και υπηρεσιών αεροπορικής ασφάλειας, στον συγκεκριμένο αερολιμένα ή στους αερολιμένες στους οποίους εφαρμόζεται κοινό σύστημα χρέωσης. Τα εν λόγω τέλη χρήσης μπορούν να περιλαμβάνουν εύλογο ποσοστό απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού μετά την απόσβεση. Οι εγκαταστάσεις και οι υπηρεσίες για τις οποίες επιβάλλονται τέλη χρήσης παρέχονται σε αποτελεσματική και οικονομική βάση. Σε κάθε περίπτωση, τα τέλη αυτά εφαρμόζονται στους αερομεταφορείς του άλλου συμβαλλόμενου μέρους με όρους όχι λιγότερο ευνοϊκούς από τους πλέον ευνοϊκούς για οποιονδήποτε άλλον αερομεταφορέα κατά τον χρόνο εφαρμογής των τελών.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος ζητεί από τις αρχές ή τους φορείς που είναι αρμόδιοι σε θέματα επιβολής τελών στο έδαφός του και από τους αερομεταφορείς που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες και τις εγκαταστάσεις να διεξάγουν διαβουλεύσεις και να ανταλλάσσουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την ακριβή αξιολόγηση του εύλογου χαρακτήρα των τελών χρήσης σύμφωνα με τις αρχές των παραγράφων 1 και 2. Οι αρχές ή οι φορείς που είναι αρμόδιοι σε θέματα επιβολής τελών ενημερώνουν τους χρήστες εγκαίρως για κάθε πρόταση μεταβολής των τελών χρήσης, ώστε οι χρήστες να είναι σε θέση να εκφράσουν την άποψή τους και να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους πριν τεθεί σε εφαρμογή η μεταβολή.

ΑΡΘΡΟ 11

Ναύλοι και κόμιστρα

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη επιτρέπουν τον ελεύθερο καθορισμό των ναύλων και των κομίστρων από τους αερομεταφορείς των συμβαλλόμενων μερών με βάση τον ελεύθερο και θεμιτό ανταγωνισμό.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να απαιτήσει, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις, οι αερομεταφορείς αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών να κοινοποιούν στις αρμόδιες αρχές, σε απλουστευμένη βάση και μόνο για σκοπούς ενημέρωσης, τους ναύλους και τα κόμιστρα που προβλέπουν για τις υπηρεσίες τις οποίες προσφέρουν από το έδαφός του. Η κοινοποίηση αυτή μπορεί να απαιτηθεί από τους αερομεταφορείς το νωρίτερο κατά την αρχική προσφορά των ναύλων και των κομίστρων.

ΑΡΘΡΟ 12

Στατιστικά στοιχεία

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής στατιστικών πληροφοριών σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές βάσει της παρούσας συμφωνίας.
2. Κατόπιν σχετικού αιτήματος, κάθε συμβαλλόμενο μέρος παρέχει στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος, χωρίς την εισαγωγή διακρίσεων, τα διαθέσιμα μη εμπιστευτικού και μη εμπορικά ευαίσθητου χαρακτήρα στατιστικά στοιχεία των αεροπορικών μεταφορών βάσει της παρούσας συμφωνίας τα οποία απαιτούνται από τις αντίστοιχες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των συμβαλλόμενων μερών και τα οποία είναι ευλόγως δυνατόν να ζητηθούν.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 13

Ασφάλεια πτήσεων

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη επαναβεβαιώνουν τη σημασία της στενής συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας πτήσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται, κατά περίπτωση, να εντείνουν τη συνεργασία τους σε σχέση με τη διερεύνηση ατυχημάτων, την ανάπτυξη κανονιστικών ρυθμίσεων, την ανταλλαγή πληροφοριών ασφάλειας, την πιθανή συμμετοχή κάθε συμβαλλόμενου μέρους στις δραστηριότητες εποπτείας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους ή τη διεξαγωγή κοινών δραστηριοτήτων εποπτείας και την ανάπτυξη κοινών έργων και πρωτοβουλιών.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναγνωρίζει την εγκυρότητα πιστοποιητικών αξιοπλοΐας, πιστοποιητικών επάρκειας και αδειών που έχουν εκδοθεί ή έχουν θεωρηθεί από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος και τις αεροναυτιλιακές αρχές του και εξακολουθούν να είναι σε ισχύ για την εκτέλεση υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω πιστοποιητικά ή οι εν λόγω άδειες έχουν εκδοθεί ή έχουν θεωρηθεί δυνάμει, κατ' ελάχιστο, των σχετικών διεθνών προτύπων και των συνιστώμενων πρακτικών και διαδικασιών για τις υπηρεσίες αεροναυτιλίας που έχουν καθοριστεί βάσει της Σύμβασης.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να ζητήσει, ανά πάσα στιγμή, διαβουλεύσεις σχετικά με τα πρότυπα και τις απαιτήσεις ασφάλειας που διατηρεί και διαχειρίζεται το άλλο συμβαλλόμενο μέρος όσον αφορά τις αεροναυτικές εγκαταστάσεις, το πλήρωμα πτήσης, το αεροσκάφος και τη λειτουργία του αεροσκάφους. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις πραγματοποιούνται εντός 30 ημερών από την υποβολή του αιτήματος.

4. Εάν, σε συνέχεια των εν λόγω διαβουλεύσεων, το συμβαλλόμενο μέρος που ζήτησε τη διεξαγωγή τους διαπιστώσει ότι το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δεν διατηρεί ούτε διαχειρίζεται πρότυπα και απαιτήσεις ασφάλειας στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και είναι τουλάχιστον ισοδύναμα με τα ελάχιστα πρότυπα που έχουν καθοριστεί με βάση τη Σύμβαση —εκτός εάν έχει αποφασιστεί διαφορετικά—, το άλλο συμβαλλόμενο μέρος ενημερώνεται για τις εν λόγω διαπιστώσεις.

Εντός 30 ημερών, το άλλο συμβαλλόμενο μέρος υποβάλλει σχέδιο διορθωτικών μέτρων το οποίο θα περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Το σχέδιο διορθωτικών μέτρων και το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα συμφωνούνται από τα συμβαλλόμενα μέρη πριν από την υλοποίηση του σχεδίου.

Η μη λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος συνιστά λόγο ώστε το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο ζήτησε τις διαβουλεύσεις να απορρίψει, να ανακαλέσει, να αναστείλει, να επιβάλει όρους ή να περιορίσει τις άδειες λειτουργίας ή τις άδειες τεχνικής φύσεως ή να απορρίψει, να ανακαλέσει, να αναστείλει, να επιβάλει όρους ή να περιορίσει με άλλον τρόπο τις δραστηριότητες αερομεταφορέα ο οποίος τελεί υπό την εποπτεία ασφάλειας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αποδέχεται ότι κάθε αεροσκάφος υπό εκμετάλλευση αερομεταφορέα, ή για λογαριασμό αερομεταφορέα, συμβαλλόμενου μέρους, υπόκειται σε επιθεώρηση διαδρόμου από τις αρμόδιες αρχές του άλλου συμβαλλόμενου μέρους προκειμένου να ελεγχθούν η εγκυρότητα των σχετικών εγγράφων του αεροσκάφους και των εγγράφων των μελών πληρώματός του, καθώς και η εμφανής κατάσταση του αεροσκάφους και του εξοπλισμού του, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω έλεγχος δεν συνεπάγεται αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκμετάλλευση του αεροσκάφους.
6. Εάν, σε συνέχεια της διεξαγωγής επιθεώρησης διαδρόμου, συμβαλλόμενο μέρος διαπιστώσει ότι αεροσκάφος ή εκμετάλλευση αεροσκάφους δεν πληροί τα ελάχιστα πρότυπα και τις διαδικασίες για την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας που έχουν καθοριστεί βάσει της Σύμβασης, το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος γνωστοποιεί στον φορέα εκμετάλλευσης του αεροσκάφους την εν λόγω έλλειψη συμμόρφωσης, ενώ ζητεί παράλληλα να ληφθούν τα διορθωτικά μέτρα που κρίνονται σκόπιμα. Όταν κρίνεται σκόπιμο, μπορεί να ζητηθεί από τις αρμόδιες αρχές του άλλου συμβαλλόμενου μέρους οι οποίες είναι υπεύθυνες για την εποπτεία της ασφάλειας του αερομεταφορέα που χρησιμοποιεί το αεροσκάφος να κάνουν δεκτά τα διορθωτικά μέτρα που έχει λάβει ο φορέας εκμετάλλευσης του αεροσκάφους. Παρά την ως άνω διάταξη, κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα επιτρέπει την πρόσβαση στα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων διαδρόμου που διεξάγονται σε φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών οι οποίοι τελούν υπό την εποπτεία ασφάλειας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.
7. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος έχει το δικαίωμα να λάβει άμεσα μέτρα, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος να απορρίψει, να ανακαλέσει, να αναστείλει ή να περιορίσει τις άδειες λειτουργίας ή τις άδειες τεχνικής φύσεως ή να αναστείλει ή να περιορίσει με άλλον τρόπο τις δραστηριότητες αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα εν λόγω μέτρα είναι αναγκαία ενόψει άμεσης απειλής κατά της ασφάλειας πτήσεων. Το συμβαλλόμενο μέρος που λαμβάνει τα εν λόγω μέτρα ενημερώνει αμέσως το άλλο συμβαλλόμενο μέρος και επεξηγεί τους λόγους για τους οποίους προβαίνει στη λήψη τους.
8. Κάθε μέτρο που λαμβάνει συμβαλλόμενο μέρος σύμφωνα με την παράγραφο 4, 6 ή 7 είναι αναγκαίο και αναλογικό για την αντιμετώπιση διαπιστωθέντος προβλήματος ασφάλειας και η εφαρμογή του διακόπτεται αμέσως μόλις πάψουν να συντρέχουν οι λόγοι για τους οποίους έχει ληφθεί το συγκεκριμένο μέτρο.

ΑΡΘΡΟ 14

Αεροπορική ασφάλεια

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη υπογραμμίζουν τη δέσμευσή τους για την επίτευξη των υψηλότερων επιπέδων προτύπων αεροπορικής ασφάλειας και μπορούν, κατά περίπτωση, να προβαίνουν σε περαιτέρω διάλογο και συνεργασία στον εν λόγω τομέα.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη επαναβεβαιώνουν τις υποχρεώσεις τους έναντι αλλήλων να μεριμνούν για την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, και ιδίως τις υποχρεώσεις τους με βάση τη Σύμβαση, τη σύμβαση περί παραβάσεων και άλλων τινών πράξεων τελουμένων επί αεροσκαφών, που υπογράφηκε στο Τόκιο στις 14 Σεπτεμβρίου 1963, τη σύμβαση για την καταστολή της παράνομης υφαρπαγής αεροσκαφών, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 16 Δεκεμβρίου 1970, τη σύμβαση για την καταστολή παράνομων πράξεων κατά της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας, που υπογράφηκε στο Μόντρεαλ στις 23 Σεπτεμβρίου 1971, το πρωτόκολλο για την καταστολή παράνομων πράξεων βίας σε αερολιμένες που εξυπηρετούν τη διεθνή πολιτική αεροπορία, που υπογράφηκε στο Μόντρεαλ στις 24 Φεβρουαρίου 1988 και τη σύμβαση για τη σήμανση πλαστικών εκρηκτικών με σκοπό τον εντοπισμό τους, που υπογράφηκε στο Μόντρεαλ την 1η Μαρτίου 1991, εφόσον τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν προσχωρήσει στις συμβάσεις αυτές, όπως και σε όλες τις άλλες συμβάσεις και τα πρωτόκολλα που σχετίζονται με την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας, στις οποίες συμμετέχουν τα συμβαλλόμενα μέρη.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν, κατόπιν αιτήματος, κάθε αναγκαία αμοιβαία συνδρομή για την αντιμετώπιση απειλών κατά της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης πράξεων παράνομης κατάληψης (αεροπειρατείας) αεροσκαφών της πολιτικής αεροπορίας και άλλων παράνομων πράξεων κατά της ασφάλειας των εν λόγω αεροσκαφών, των επιβατών και των πληρωμάτων τους, των αερολιμένων και των αεροναυτιλιακών εγκαταστάσεων, καθώς και κάθε άλλης απειλής κατά της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν, στις αμοιβαίες σχέσεις τους, σύμφωνα με τα πρότυπα ασφάλειας της διεθνούς αεροπορίας και τις ενδεδειγμένες συνιστώμενες πρακτικές του ΔΟΠΑ. Απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης των αεροσκαφών του νηολογίου τους, από τους φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών που έχουν τον κύριο τόπο της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας ή τη μόνιμη έδρα τους στο έδαφός τους, καθώς και από τους φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων στο έδαφός τους να ενεργούν τουλάχιστον σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις αεροπορικής ασφάλειας.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εξασφαλίζει ότι λαμβάνονται στο έδαφός του αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, στα οποία συμπεριλαμβάνονται, όχι όμως αποκλειστικά, ο έλεγχος ασφάλειας επιβατών και των χειραποσκευών τους, ο έλεγχος ασφάλειας παραδιδόμενων αποσκευών, ο έλεγχος ασφάλειας προσώπων άλλων πλην των επιβατών μεταξύ των οποίων είναι τα πληρώματα και τα είδη που μεταφέρουν, ο έλεγχος ασφάλειας φορτίου, ταχυδρομείου, προμηθειών πτήσης και αερολιμένα και ο έλεγχος πρόσβασης στην περιοχή δραστηριοτήτων αεροσκαφών και στην αυστηρά ελεγχόμενη περιοχή ασφάλειας αερολιμένα. Τα εν λόγω μέτρα προσαρμόζονται σε περίπτωση αύξησης της απειλής κατά της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος συμφωνεί ότι πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις ασφάλειας που απαιτεί το άλλο συμβαλλόμενο μέρος όσον αφορά την είσοδο, τη λειτουργία ή την αναχώρηση αεροσκαφών από το έδαφός του.

6. Με πλήρη και αμοιβαίο σεβασμό της εθνικής κυριαρχίας κάθε συμβαλλόμενου μέρους, ένα συμβαλλόμενο μέρος δύναται να λάβει μέτρα αεροπορικής ασφάλειας για την είσοδο στο έδαφός του, καθώς και μέτρα έκτακτης ανάγκης, για την αντιμετώπιση συγκεκριμένης απειλής κατά της ασφάλειας, τα οποία κοινοποιεί αμελλητί στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εξετάζει με θετικό πνεύμα κάθε αίτημα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους για τη λήψη εύλογων μέτρων αεροπορικής ασφάλειας και το πρώτο συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει υπόψη τα μέτρα αεροπορικής ασφάλειας που εφαρμόζει ήδη το άλλο συμβαλλόμενο μέρος και τις σχετικές απόψεις του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, καθώς και τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στις αεροπορικές μεταφορές μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Εξαιρέσει της περίπτωσης που δεν είναι ευλόγως δυνατόν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, κάθε συμβαλλόμενο μέρος ενημερώνει εκ των προτέρων το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για τα συγκεκριμένα μέτρα αεροπορικής ασφάλειας που προτίθεται να καθιερώσει, τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές οικονομικές ή επιχειρησιακές επιπτώσεις στις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών που προβλέπονται με βάση την παρούσα συμφωνία. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να ζητήσει τη σύγκληση της μεικτής επιτροπής, κατά περίπτωση σε επείγουσα βάση, για να συζητηθούν τέτοια μέτρα αεροπορικής ασφάλειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 22.

7. Ωστόσο, κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναγνωρίζει ότι καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν περιορίζει τη δυνατότητα συμβαλλόμενου μέρους να αρνηθεί την είσοδο οποιασδήποτε πτήσης ή πτήσεων στο έδαφός του, εφόσον κρίνει ότι απειλείται η ασφάλειά του.

8. Σε περίπτωση συμβάντος ή απειλής συμβάντος παράνομης κατάληψης αεροσκάφους της πολιτικής αεροπορίας ή άλλων παράνομων πράξεων κατά της ασφάλειας αεροσκάφους, επιβατών, πληρώματος, αερολιμένων ή αεροναυτιλιακών εγκαταστάσεων, τα συμβαλλόμενα μέρη αλληλοβοηθούνται διευκολύνοντας την επικοινωνία και άλλα κατάλληλα μέτρα με σκοπό να τερματιστεί ταχέως και με ασφάλεια το συμβάν ή η απειλή.

9. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει όλα τα μέτρα που κρίνει εφικτά για να διασφαλίσει ότι αεροσκάφος, το οποίο έχει υποστεί παράνομη κατάληψη ή άλλη έκνομη ενέργεια και βρίσκεται στο έδαφός του, παραμένει στο έδαφος, εκτός εάν η αναχώρησή του επιβάλλεται από το υπέρτατο καθήκον προστασίας της ανθρώπινης ζωής. Όποτε είναι εφικτό, τα εν λόγω μέτρα λαμβάνονται κατόπιν αμοιβαίων διαβουλεύσεων.

10. Όταν συμβαλλόμενο μέρος έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι το άλλο συμβαλλόμενο μέρος έχει αποκλίνει από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, δύναται να ζητήσει την άμεση διεξαγωγή διαβουλεύσεων με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις αρχίζουν εντός 30 ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού αιτήματος ή εντός μεγαλύτερου διαστήματος εφόσον συμφωνηθεί. Η μη επίτευξη ικανοποιητικής συμφωνίας εντός 30 ημερών από την ημερομηνία έναρξης των διαβουλεύσεων, ή εντός μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος, εφόσον έχει συμφωνηθεί, συνιστά λόγο ώστε το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο ζήτησε τις διαβουλεύσεις να απορρίψει, να ανακαλέσει, να αναστείλει, να επιβάλει όρους ή να περιορίσει τις άδειες λειτουργίας και τις άδειες τεχνικής φύσεως αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση που επιβάλλεται λόγω έκτακτης ανάγκης, ή για να αποφευχθεί η συνέχιση της μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται να λάβει άμεσα προσωρινά μέτρα.

11. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο είναι αναγκαίο και αναλογικό για την αντιμετώπιση απειλής κατά της ασφάλειας και η εφαρμογή του διακόπτεται μόλις διασφαλιστεί η συμμόρφωση του άλλου συμβαλλόμενου μέρους προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ή όταν το εν λόγω μέτρο παύει πλέον να είναι αναγκαίο.

ΑΡΘΡΟ 15

Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται σε ρυθμιστικά θέματα σχετικά με τις υπηρεσίες αεροναυτιλίας, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των υπηρεσιών αυτών. Διευθετούν τυχόν ζητήματα πολιτικής σχετικά με τις επιδόσεις της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, με στόχο τη βελτιστοποίηση της συνολικής απόδοσης των πτήσεων, τη μείωση του κόστους, την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη βελτίωση της ασφάλειας και της δυναμικότητας των συστημάτων.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενθαρρύνουν τις οικίες αρμόδιες αρχές και τους παρόχους υπηρεσιών αεροναυτιλίας να συνεργάζονται σε θέματα διαλειτουργικότητας με σκοπό την περαιτέρω ενοποίηση των συστημάτων αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών, όπου αυτό είναι εφικτό, τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της αεροπορίας και την ανταλλαγή πληροφοριών, όπου ενδείκνυται.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη προάγουν τη συνεργασία μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών αεροναυτιλίας ώστε να διασφαλίζεται η ανταλλαγή δεδομένων πτήσεων και ο συντονισμός της ροής της εναέριας κυκλοφορίας για τη βελτιστοποίηση της απόδοσης των πτήσεων, με στόχο τη βελτίωση της χρήσης των πόρων και την εξασφάλιση προβλεψιμότητας, ακρίβειας και αδιάλειπτης εξυπηρέτησης.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται στο πλαίσιο προγραμμάτων εκσυγχρονισμού, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ανάπτυξη, την εξάπλωση και τις βέλτιστες πρακτικές για την οικονομική αποδοτικότητα, τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας και σχετικές πτυχές για τα αεροδρόμια, και να ενθαρρύνουν την αμοιβαία συμμετοχή σε δραστηριότητες επικύρωσης και επίδειξης.

ΑΡΘΡΟ 16

Περιβάλλον

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη υποστηρίζουν την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος προωθώντας τη βιώσιμη ανάπτυξη της αεροπορίας. Τα συμβαλλόμενα μέρη προτίθενται να συνεργάζονται για τον προσδιορισμό θεμάτων που συνδέονται με τις επιπτώσεις της αεροπορίας στο περιβάλλον.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι σημαντικό να συνεργάζονται, να μελετούν και να μειώνουν στο ελάχιστο δυνατόν τις επιπτώσεις της αεροπορίας στο περιβάλλον κατά τρόπο συνεπή με τους στόχους της παρούσας συμφωνίας.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και, κατά συνέπεια, του περιορισμού ή της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προέρχονται από τις εγχώριες και διεθνείς αεροπορικές μεταφορές. Συμφωνούν να συνεργάζονται στα εν λόγω θέματα, με στόχο την ανάπτυξη και την εφαρμογή πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών κανόνων για την ανάπτυξη του συστήματος αντιστάθμισης και μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation, CORSIA) και κάθε άλλης πτυχής που είναι ιδιαίτερης σημασίας για την αντιμετώπιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον τομέα της αεροπορίας.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να καθιερώσουν τακτικό διάλογο μεταξύ εμπειρογνομόνων για να ενισχύσουν τη συνεργασία στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της αεροπορίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά:
  - α) την έρευνα και ανάπτυξη όσον αφορά αεροπορική τεχνολογία φιλική προς το περιβάλλον·

- β) την καινοτομία στη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας με σκοπό τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της αεροπορίας·
- γ) την έρευνα και ανάπτυξη βιώσιμων εναλλακτικών αεροπορικών καυσίμων·
- δ) θέματα που συνδέονται με τις συνέπειες των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον και με τον μετριασμό των εκπομπών των αεροπορικών μεταφορών που έχουν επίπτωση στο κλίμα· και
- ε) τον μετριασμό και την παρακολούθηση του θορύβου, με σκοπό τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της αεροπορίας.

5. Επίσης, τα συμβαλλόμενα μέρη, σύμφωνα με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών, εντείνουν τη συνεργασία τους, μεταξύ άλλων σε οικονομικό και τεχνολογικό επίπεδο, όσον αφορά μέτρα με στόχο την αντιμετώπιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές.

6. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν την ανάγκη να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να αποτρέπουν ή να αντιμετωπίζουν με άλλον τρόπο τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών, υπό τον όρο ότι τα μέτρα αυτά συνάδουν πλήρως με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του διεθνούς δικαίου.

ΑΡΘΡΟ 17

Ευθύνη αερομεταφοράς

Τα συμβαλλόμενα μέρη επαναβεβαιώνουν τις υποχρεώσεις τους με βάση τη σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές, η οποία υπογράφηκε στο Μόντρεαλ στις 28 Μαΐου 1999 (η Σύμβαση του Μόντρεαλ).

ΑΡΘΡΟ 18

Προστασία των καταναλωτών

Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών. Στόχος της συνεργασίας αυτής είναι η επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών. Για τον σκοπό αυτόν, τα συμβαλλόμενα μέρη προβαίνουν σε διαβουλεύσεις μεταξύ τους στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής όσον αφορά ζητήματα συμφερόντων των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που προγραμματίζουν να λάβουν, ώστε να επιτευχθεί αυξημένη ρυθμιστική σύγκλιση και συμβατότητα στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

ΑΡΘΡΟ 19

Ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων

1. Οι πωλητές ηλεκτρονικών συστημάτων κράτησης θέσεων («ΗΣΚ») που δραστηριοποιούνται στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους έχουν το δικαίωμα να εγκαθιστούν, να συντηρούν και να διαθέτουν ελεύθερα τα οικεία ΗΣΚ σε πρακτορεία ή εταιρείες ταξιδίων των οποίων η κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα είναι η διανομή προϊόντων σχετιζόμενων με ταξίδια στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, υπό τον όρο ότι το ΗΣΚ πληροί κάθε σχετική ρυθμιστική απαίτηση του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη καταργούν τυχόν υπάρχουσα απαίτηση που θα μπορούσε να περιορίσει την ελεύθερη πρόσβαση των ΗΣΚ ενός συμβαλλόμενου μέρους στην αγορά του άλλου συμβαλλόμενου μέρους ή να περιορίσει με άλλον τρόπο τον ανταγωνισμό. Τα συμβαλλόμενα μέρη απέχουν από τη θέσπιση τέτοιων απαιτήσεων στο μέλλον.
3. Κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν επιβάλλει ούτε επιτρέπει να επιβληθούν, στο έδαφός του, για τους πωλητές ΗΣΚ του άλλου συμβαλλόμενου μέρους απαιτήσεις απεικόνισης των ΗΣΚ διαφορετικές από εκείνες που επιβάλλονται στους οικείους πωλητές ΗΣΚ ή σε οποιοδήποτε άλλο ΗΣΚ που λειτουργεί στην αγορά του. Κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν εμποδίζει τη σύναψη συμφωνιών μεταξύ πωλητών ΗΣΚ, των οικείων παρόχων και των συνδρομητών τους με αντικείμενο την ανταλλαγή πληροφοριών για ταξιδιωτικές υπηρεσίες οι οποίες διευκολύνουν την απεικόνιση αναλυτικών και αμερόληπτων πληροφοριών προς τους καταναλωτές ή την εκπλήρωση ρυθμιστικών απαιτήσεων με ουδέτερη απεικόνιση.

4. Οι ιδιοκτήτες και οι φορείς εκμετάλλευσης ΗΣΚ του ενός συμβαλλόμενου μέρους που πληρούν τις σχετικές ρυθμιστικές απαιτήσεις του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, εάν υπάρχουν, έχουν την ίδια δυνατότητα να είναι κύριοι ΗΣΚ στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους όπως οι ιδιοκτήτες και οι φορείς εκμετάλλευσης οποιουδήποτε άλλου ΗΣΚ που δραστηριοποιούνται στην αγορά του εν λόγω συμβαλλόμενου μέρους.

ΑΡΘΡΟ 20

Εργασιακά θέματα

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι σημαντικό να εξετάζονται τα αποτελέσματα της παρούσας συμφωνίας στην εργασία, την απασχόληση και τις συνθήκες εργασίας. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται σε εργασιακά θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, μεταξύ άλλων σε θέματα που αφορούν τις επιπτώσεις στην απασχόληση, τα θεμελιώδη δικαιώματα στην εργασία, τις συνθήκες εργασίας, την κοινωνική προστασία και τον κοινωνικό διάλογο.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν το δικαίωμα κάθε συμβαλλόμενου μέρους να καθορίζει το δικό του επίπεδο εγχώριας προστασίας της εργασίας το οποίο κρίνει ενδεδειγμένο, καθώς και να θεσπίζει ή να τροποποιεί αναλόγως τη σχετική νομοθεσία και τις πολιτικές του, κατά τρόπο που συνάδει με τις διεθνείς υποχρεώσεις του. Τα συμβαλλόμενα μέρη μεριμνούν ώστε τα δικαιώματα και οι αρχές που περιλαμβάνονται στις αντίστοιχες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις τους να μην υπονομεύονται αλλά να εφαρμόζονται κατά τρόπο αποτελεσματικό.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος συνεχίζει να επιφέρει βελτιώσεις στις εν λόγω νομοθεσίες και πολιτικές κατά τρόπο συνεπή με τις διεθνείς υποχρεώσεις του και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την παροχή και την προώθηση υψηλών επιπέδων προστασίας της εργασίας στον αεροπορικό τομέα. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι η παραβίαση θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων στην εργασία δεν είναι δυνατόν να προβληθεί ή να χρησιμοποιηθεί με άλλον τρόπο ως θεμιτό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και ότι τα εργασιακά πρότυπα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για σκοπούς προστατευτισμού.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την ιδιότητά τους ως μελών της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και από τη διακήρυξη της ΔΟΕ σχετικά με τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα στην εργασία και τη συνέχειά της, η οποία εγκρίθηκε από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας κατά την 86η σύνοδό της το 1998, επαναβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους να σέβονται, να προωθούν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικά τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις θεμελιώδεις αρχές στην εργασία.
5. Τα συμβαλλόμενα μέρη προάγουν τους στόχους που περιλαμβάνονται στην ατζέντα της ΔΟΕ για την αξιοπρεπή εργασία και στη διακήρυξη της ΔΟΕ του 2008 σχετικά με την κοινωνική δικαιοσύνη για δίκαιη παγκοσμιοποίηση, οι οποίες εγκρίθηκαν από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας κατά την 97η σύνοδό της.
6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δεσμεύεται να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να επικυρώσει, εάν δεν το έχει πράξει ακόμη, τις θεμελιώδεις συμβάσεις της ΔΟΕ. Τα συμβαλλόμενα μέρη θα εξετάσουν επίσης το ενδεχόμενο επικύρωσης άλλων συμβάσεων της ΔΟΕ και, συνεπώς, την αποτελεσματική εφαρμογή των αντίστοιχων διεθνών προτύπων στον εργασιακό και κοινωνικό τομέα που είναι συναφή για τον κλάδο της πολιτικής αεροπορίας, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν σε εθνικό επίπεδο.
7. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει σύγκληση της μεικτής επιτροπής για να εξεταστούν εργασιακά θέματα που κρίνει σημαντικά.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 21

Ερμηνεία και εφαρμογή

1. Τα δικαιώματα που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία χορηγούνται αμοιβαία μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Κάθε αναφορά της παρούσας συμφωνίας σε δικαιώματα που χορηγούνται στους αερομεταφορείς συμβαλλόμενου μέρους ερμηνεύεται μόνον ως αναφορά σε δικαιώματα που χορηγούνται στο εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν θεωρείται ότι αποσκοπεί στην παραχώρηση δικαιωμάτων ή στην επιβολή υποχρεώσεων που μπορούν να επικαλεστούν οι υπήκοοι ενός συμβαλλόμενου μέρους ενώπιον των δικαστηρίων του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, γενικά ή ειδικά, για να εξασφαλίσουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία.
3. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους βάσει της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν μέτρα τα οποία είναι κατάλληλα και ανάλογα προς τους στόχους των εν λόγω μέτρων.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη απέχουν από κάθε μέτρο που δύναται να θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος είναι υπεύθυνο για την ορθή εκτέλεση της παρούσας συμφωνίας στο έδαφός του.
6. Σε περίπτωση που συμβαλλόμενο μέρος έχει υπόνοιες σχετικά με πιθανή παραβίαση των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας, δύναται να ζητήσει πληροφορίες και συνδρομή από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, αφού λάβει τέτοιου είδους αίτημα, παρέχει κάθε αναγκαία πληροφορία και συνδρομή, με την επιφύλαξη των οικείων εφαρμοστέων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων.
7. Η παρούσα συμφωνία δεν αποκλείει τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων και συζητήσεων μεταξύ των αρμόδιων αρχών των συμβαλλόμενων μερών εκτός της μεικτής επιτροπής, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ανάπτυξη των αεροπορικών μεταφορών, την ασφάλεια πτήσεων, την αεροπορική ασφάλεια, το περιβάλλον, την κοινωνική πολιτική, τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, τις αεροπορικές υποδομές, θέματα ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενημερώνουν τη μεικτή επιτροπή για την έκβαση των εν λόγω διαβουλεύσεων και συζητήσεων οι οποίες ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στην ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.
8. Όταν στην παρούσα συμφωνία γίνεται αναφορά στη συνεργασία μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, μεταξύ άλλων όσον αφορά, ενδεικτικά, τις εμπορικές δυνατότητες, την ασφάλεια πτήσεων και την αεροπορική ασφάλεια, το περιβάλλον, τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας και την προστασία των καταναλωτών, τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την αναζήτηση κοινών πεδίων για την ανάληψη κοινής δράσης με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη της παρούσας συμφωνίας και/ή τη βελτίωση της λειτουργίας της στους αντίστοιχους τομείς, βάσει αμοιβαίας συναίνεσης.

ΑΡΘΡΟ 22

Μεικτή επιτροπή

1. Μια μεικτή επιτροπή, απαρτιζόμενη από εκπροσώπους των συμβαλλόμενων μερών, είναι αρμόδια να επιβλέπει τη διαχείριση της παρούσας συμφωνίας και διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή της.
2. Η μεικτή επιτροπή εγκρίνει τον εσωτερικό της κανονισμό.
3. Η μεικτή επιτροπή συνεδριάζει ανάλογα με τις ανάγκες και τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει, ανά πάσα στιγμή, τη σύγκληση συνεδρίασης της μεικτής επιτροπής. Η συνεδρίαση αυτή λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο δύο μήνες από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος, εκτός εάν τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.
4. Για τον σκοπό της ορθής εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, η μεικτή επιτροπή:
  - α) ανταλλάσσει πληροφορίες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη μεταβολή των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων και των πολιτικών των συμβαλλόμενων μερών που ενδέχεται να επηρεάσει τις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών και τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές·
  - β) διατυπώνει συστάσεις και λαμβάνει αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται ρητά στην παρούσα συμφωνία·
  - γ) αναπτύσσει συνεργασία, μεταξύ άλλων σε ρυθμιστικά θέματα·

- δ) διεξάγει διαβουλεύσεις για οποιαδήποτε ζητήματα αφορούν την εφαρμογή ή την ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας, καθώς επίσης, κατά περίπτωση, για θέματα αεροπορικών μεταφορών που αφορούν διεθνείς οργανισμούς, τις σχέσεις με τρίτες χώρες και πολυμερείς συμφωνίες, μεταξύ άλλων προκειμένου να εξεταστεί η σκοπιμότητα υιοθέτησης κοινής προσέγγισης·
  - ε) εξετάζει πιθανά πεδία για περαιτέρω ανάπτυξη της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένης της διατύπωσης συστάσεων για τροποποιήσεις της παρούσας συμφωνίας για την προσχώρηση τρίτων χωρών στην παρούσα συμφωνία.
5. Οι συστάσεις και οι αποφάσεις της μεικτής επιτροπής εγκρίνονται με συναίνεση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Οι αποφάσεις της μεικτής επιτροπής είναι δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 23

Επίλυση διαφορών και διαιτησία

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 4, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να παραπέμπουν κάθε διαφορά σχετική με την εφαρμογή ή την ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας στον μηχανισμό επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

2. Με την επιφύλαξη τυχόν προγενέστερων διαβουλεύσεων μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος επιθυμεί να προσφύγει στον μηχανισμό επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στο παρόν άρθρο, γνωστοποιεί γραπτώς στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος την πρόθεσή του και ζητεί τη σύγκληση της μεικτής επιτροπής για τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων.

3. Εάν η μεικτή επιτροπή δεν συγκληθεί εντός δύο μηνών από την παραλαβή του αιτήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ή έως την ημερομηνία που έχουν συμφωνήσει τα συμβαλλόμενα μέρη, ή εάν η διαφορά δεν επιλυθεί από την μεικτή επιτροπή εντός έξι μηνών από την υποβολή του εν λόγω αιτήματος, η διαφορά μπορεί να παραπεμφθεί σε πρόσωπο ή όργανο για τη λήψη απόφασης κατόπιν συμφωνίας των συμβαλλόμενων μερών. Εάν τα συμβαλλόμενα μέρη δεν μπορούν να καταλήξουν σε αμοιβαία συμφωνία ως προς την παραπομπή της διαφοράς σε πρόσωπο ή όργανο για τη λήψη απόφασης, η διαφορά παραπέμπεται σε διαιτησία, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε εκ των συμβαλλόμενων μερών.

4. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 2, εάν συμβαλλόμενο μέρος έχει λάβει μέτρα για την απόρριψη, την ανάκληση, την αναστολή, την επιβολή όρων ή τον περιορισμό της άδειας λειτουργίας ή των αδειών τεχνικής φύσεως αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, η διαφορά μπορεί να παραπεμφθεί είτε απευθείας σε πρόσωπο ή όργανο για τη λήψη απόφασης είτε σε διαιτησία.

5. Το αίτημα διαιτησίας υποβάλλεται γραπτώς από το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος («ο αιτών») στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος («ο καθ' ου»). Στο αίτημά του, ο αιτών παραθέτει τα ζητήματα που πρέπει να διευθετηθούν, περιγράφει το επίμαχο μέτρο και επεξηγεί τους λόγους για τους οποίους εκτιμά ότι το εν λόγω μέτρο δεν συνάδει με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

6. Εκτός εάν ο αιτών και ο καθ' ου συμφωνήσουν διαφορετικά, τη διαιτησία αναλαμβάνει δικαστήριο τριών διαιτητών, το οποίο συγκροτείται ως εξής:

- α) εντός 60 ημερών από την παραλαβή αιτήματος διαιτησίας, ο αιτών και ο καθ' ου ορίζουν έκαστος έναν διαιτητή. Εντός τριάντα (30) ημερών από τον διορισμό των εν λόγω δύο διαιτητών, ο αιτών και ο καθ' ου ορίζουν από κοινού έναν τρίτο διαιτητή, ο οποίος ενεργεί ως πρόεδρος του δικαστηρίου.
- β) εάν ο αιτών ή ο καθ' ου δεν ορίσει διαιτητή ή εάν ο τρίτος διαιτητής δεν οριστεί σύμφωνα με το στοιχείο α), είτε ο αιτών ή ο καθ' ου μπορεί να ζητήσει από τον πρόεδρο του Συμβουλίου του ΔΟΠΑ να ορίσει τον απαιτούμενο ή τους απαιτούμενους διαιτητές εντός 30 ημερών από την παραλαβή του εν λόγω αιτήματος. Εάν ο πρόεδρος του Συμβουλίου του ΔΟΠΑ είναι υπήκοος είτε του Κατάρ είτε κράτους μέλους της ΕΕ, προβαίνει στον διορισμό ο αρχαιότερος αντιπρόεδρος του Συμβουλίου του ΔΟΠΑ ο οποίος δεν είναι υπήκοος ούτε του Κατάρ ούτε κράτους μέλους της ΕΕ.

7. Η ημερομηνία σύστασης του δικαστηρίου είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο τελευταίος από τους τρεις διαιτητές αποδέχθηκε τον διορισμό του.

8. Η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό, ο οποίος πρέπει να εγκριθεί από τη μεικτή επιτροπή το συντομότερο δυνατόν με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου και κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 παράγραφος 4 στοιχείο β) και του άρθρου 22 παράγραφος 5. Έως ότου η μεικτή επιτροπή εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό, το δικαστήριο ορίζει τους δικούς του διαδικαστικούς κανόνες.

9. Κατόπιν σχετικού αιτήματος του αιτούντος, το δικαστήριο δύναται, εν αναμονή της έκδοσης της τελικής του απόφασης, να επιτρέψει στον αιτούντα να εφαρμόσει προσωρινά διορθωτικά μέτρα ή να ζητήσει από τον καθ' ου η αίτηση να εφαρμόσει προσωρινά διορθωτικά μέτρα.

10. Το δικαστήριο κοινοποιεί στον αιτούντα και στον καθ' ου προσωρινή έκθεση, η οποία περιλαμβάνει τα πραγματικά περιστατικά, τη δυνατότητα εφαρμογής των σχετικών διατάξεων και το βασικό σκεπτικό των διαπιστώσεων και των συστάσεών του, το αργότερο 90 ημέρες από τη σύστασή του. Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι η προθεσμία αυτή δεν είναι δυνατόν να τηρηθεί, ο πρόεδρος του δικαστηρίου ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα και τον καθ' ου για τους λόγους της καθυστέρησης και για την ημερομηνία στην οποία το δικαστήριο προβλέπεται να κοινοποιήσει την προσωρινή έκθεση. Σε κάθε περίπτωση, το δικαστήριο κοινοποιεί την προσωρινή του έκθεση το αργότερο εντός 120 ημερών από την ημερομηνία σύστασής του.

11. Ο αιτών ή ο καθ' ου μπορεί να υποβάλει στο δικαστήριο γραπτό αίτημα με αντικείμενο την επανεξέταση συγκεκριμένων πτυχών της προσωρινής έκθεσης εντός 14 ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης. Αφού εξετάσει τυχόν γραπτές παρατηρήσεις του αιτούντος και του καθ' ου σχετικά με την προσωρινή έκθεση, το δικαστήριο δύναται να τροποποιήσει την έκθεσή του και να προβεί σε περαιτέρω εξέταση κάθε άλλου θέματος που κρίνει σκόπιμο να εξεταστεί. Τα συμπεράσματα της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου περιλαμβάνουν ικανοποιητική ανάλυση των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν κατά το στάδιο ενδιάμεσης επανεξέτασης και απαντούν με σαφήνεια στα ερωτήματα και τις παρατηρήσεις του αιτούντος και του καθ' ου.

12. Το δικαστήριο εκδίδει και κοινοποιεί την οριστική του απόφαση στον αιτούντα και στον καθ' ου εντός 120 ημερών από την ημερομηνία σύστασής του. Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι η εν λόγω προθεσμία δεν είναι δυνατόν να τηρηθεί, ο πρόεδρος του δικαστηρίου ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα και τον καθ' ου για τους λόγους της καθυστέρησης και για την ημερομηνία στην οποία το δικαστήριο προβλέπει να εκδώσει την απόφασή του. Σε κάθε περίπτωση, το δικαστήριο εκδίδει την απόφασή του το αργότερο εντός 150 ημερών από την ημερομηνία σύστασής του.

13. Σε περίπτωση που συμβαλλόμενο μέρος έχει λάβει μέτρα για την απόρριψη, την ανάκληση, την αναστολή, την επιβολή όρων ή τον περιορισμό της άδειας λειτουργίας ή των αδειών τεχνικής φύσεως αερομεταφορέα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους ή εάν, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος ή του καθ' ου, το δικαστήριο αποφανθεί ότι πρόκειται για υπόθεση επείγοντος χαρακτήρα, οι αντίστοιχες προθεσμίες που ορίζονται στις παραγράφους 10, 11 και 12 μειώνονται κατά το ήμισυ.

14. Τόσο ο αιτών όσο και ο καθ' ου δύναται να υποβάλει αίτημα με αντικείμενο την αποσαφήνιση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου εντός 10 ημερών από την έκδοσή της και η αποσαφήνιση εκδίδεται εντός 15 ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

15. Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι υπάρχει παραβίαση της παρούσας συμφωνίας και το υπεύθυνο συμβαλλόμενο μέρος δεν συμμορφωθεί με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου ή δεν καταλήξει σε συμφωνία με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για αμοιβαία ικανοποιητική λύση εντός 60 ημερών από την έκδοση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου, το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δύναται να αναστείλει την εφαρμογή συγκρίσιμων ευεργετημάτων που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία έως ότου το υπεύθυνο συμβαλλόμενο μέρος συμμορφωθεί με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου ή έως ότου ο αιτών και ο καθ' ου συμφωνήσουν σε αμοιβαία ικανοποιητική λύση.

16. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει το κόστος του διαιτητή που ορίζει. Τα υπόλοιπα δικαστικά έξοδα επιμερίζονται ισομερώς μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

ΑΡΘΡΟ 24

Σχέσεις με άλλες συμφωνίες

1. Η παρούσα συμφωνία αναστέλλει προγενέστερες συμφωνίες και ρυθμίσεις μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών με το ίδιο αντικείμενο, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 7, εκτός εάν η παρούσα συμφωνία καταγγελλθεί.
2. Οι διατάξεις που περιλαμβάνονται σε προγενέστερη συμφωνία ή ρύθμιση αεροπορικών υπηρεσιών μεταξύ κράτους μέλους της ΕΕ και του Κατάρ όσον αφορά τα ζητήματα που καλύπτονται από τα άρθρα 2, 3, 8 και 11 της παρούσας συμφωνίας εξακολουθούν να ισχύουν επίσης στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας εάν είναι ευνοϊκότερες και/ή ελαστικότερες για τους οικείους αερομεταφορείς. Όλα τα δικαιώματα και τα ευεργετήματα που απολαμβάνουν οι αερομεταφορείς του οικείου κράτους μέλους της ΕΕ σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις ισχύουν κατ' επέκταση για όλους τους αερομεταφορείς της Ένωσης.
3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2, κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών όσον αφορά τον ευνοϊκότερο και/ή ελαστικότερο χαρακτήρα των διατάξεων που περιλαμβάνονται ή της αντιμετώπισης που επιφυλάσσεται σε προγενέστερες συμφωνίες ή ρυθμίσεις μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών διευθετούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στο άρθρο 23.

4. Τυχόν πρόσθετα δικαιώματα μεταφοράς που ενδέχεται να χορηγήσει το Κατάρ σε κράτος μέλος της ΕΕ, ή αντιστρόφως, μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας υπόκεινται στις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας και δεν εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των αερομεταφορέων της Ένωσης. Οι ρυθμίσεις αυτές γνωστοποιούνται πάραυτα στη μεικτή επιτροπή.
5. Η μεικτή επιτροπή καταρτίζει και επικαιροποιεί ενημερωτικό κατάλογο των διατάξεων και των ρυθμίσεων σχετικά με τα δικαιώματα μεταφοράς που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4.
6. Εάν τα συμβαλλόμενα μέρη καταστούν συμβαλλόμενα μέρη πολυμερούς συμφωνίας ή εάν υιοθετήσουν απόφαση του ΔΟΠΑ στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών η οποία πραγματεύεται θέματα που καλύπτει η παρούσα συμφωνία, διαβουλεύονται στη μεικτή επιτροπή για να αποφασίσουν αν η παρούσα συμφωνία θα πρέπει να αναθεωρηθεί με βάση τις εξελίξεις.
7. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν θίγει την ισχύ και την εφαρμογή υφιστάμενων και μελλοντικών συμφωνιών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και του Κατάρ όσον αφορά τα εδάφη υπό την αντίστοιχη κυριαρχία τους τα οποία δεν περιλαμβάνονται στον ορισμό του «εδάφους» του άρθρου 1 της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 25

Τροποποιήσεις

Τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να αποφασίσουν τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας κατόπιν διαβουλεύσεων οι οποίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 22. Οι τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 29.

ΑΡΘΡΟ 26

Προσχώρηση νέων κρατών μελών της Ένωσης

1. Η παρούσα συμφωνία είναι ανοικτή για προσχώρηση κρατών τα οποία έχουν αποκτήσει την ιδιότητα του κράτους μέλους της ΕΕ μετά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας.
2. Στην περίπτωση αυτή, η προσχώρηση του εν λόγω κράτους μέλους της Ένωσης στη παρούσα συμφωνία πραγματοποιείται με την κατάθεση εγγράφου προσχώρησης στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος γνωστοποιεί στο Κατάρ την κατάθεση του εγγράφου προσχώρησης και τη σχετική ημερομηνία. Η προσχώρηση του εν λόγω κράτους μέλους της Ένωσης παράγει αποτελέσματα από την 30ή ημέρα που έπεται της ημερομηνίας κατάθεσης του εγγράφου προσχώρησης.

3. Το άρθρο 24 παράγραφοι 1, 2, 3 και 7 της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζεται κατ' αναλογία στις ισχύουσες συμφωνίες και ρυθμίσεις κατά τον χρόνο προσχώρησης κράτους μέλους της ΕΕ στη συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 27

Καταγγελία

Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να γνωστοποιήσει εγγράφως στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος, διά της διπλωματικής οδού, την απόφασή του να καταγγείλει την παρούσα συμφωνία. Η εν λόγω γνωστοποίηση αποστέλλεται ταυτόχρονα στον ΔΟΠΑ και στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών. Η παρούσα συμφωνία λύεται τα μεσάνυχτα, ώρα Γκρήνουιτς της τελευταίας ημέρας της περιόδου προγραμματισμού της Διεθνούς Ένωσης Αεροπορικών Μεταφορών (IATA) ένα έτος από την ημερομηνία της γραπτής γνωστοποίησης της καταγγελίας, εκτός εάν η γνωστοποίηση αποσυρθεί κατόπιν συμφωνίας των συμβαλλόμενων μερών πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής.

ΑΡΘΡΟ 28

Καταχώριση της συμφωνίας

Η παρούσα συμφωνία και τυχόν τροποποιήσεις της καταχωρίζονται στον ΔΟΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 83 της Σύμβασης, καθώς και στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

ΑΡΘΡΟ 29

Έναρξη ισχύος, προσωρινή εφαρμογή και θεματοφύλακας

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί εκείνον κατά τον οποίο τα συμβαλλόμενα μέρη γνωστοποιούν αμοιβαία την ολοκλήρωση των αντίστοιχων εσωτερικών διαδικασιών τους για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Κατάρ απευθύνει τη γνωστοποίηση στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης απευθύνει τη γνωστοποίηση της Ένωσης στο Κατάρ, διά της διπλωματικής οδού.
3. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 1, τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν προσωρινά την παρούσα συμφωνία σύμφωνα με τις εσωτερικές τους διαδικασίες και/ή την εθνική νομοθεσία, κατά περίπτωση, από την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας.
4. Ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενεργεί ως θεματοφύλακας της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 30

Αυθεντικά κείμενα

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ισπανική, ιρλανδική, ιταλική, κροατική, λετονική, λιθουανική, μαλτέζικη, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική, φινλανδική και αραβική γλώσσα· όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Σε περίπτωση αποκλίσεων μεταξύ των γλωσσικών εκδόσεων, η μεικτή επιτροπή αποφασίζει τη γλωσσική έκδοση του κειμένου που θα χρησιμοποιηθεί.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1**ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

1. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, η άσκηση τόσο των δικαιωμάτων μεταφοράς τρίτης και τέταρτης ελευθερίας για υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, συνδυασμού επιβατών και φορτίου και αποκλειστικά φορτίου όσο και των δικαιωμάτων μεταφοράς πέμπτης ελευθερίας για υπηρεσίες αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου στις καθορισμένες διαδρομές υπόκειται στις μεταβατικές διατάξεις του παρόντος παραρτήματος.
2. Τα δικαιώματα μεταφοράς τρίτης και τέταρτης ελευθερίας μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στο Βέλγιο, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία και τις Κάτω Χώρες ελευθερώνονται σταδιακά κατ' εφαρμογή των παραγράφων 4 έως 8.
3. Τα δικαιώματα μεταφοράς πέμπτης ελευθερίας για υπηρεσίες αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου αυξάνονται σταδιακά κατ' εφαρμογή της παραγράφου 9 ώστε να επιτευχθούν τα συμφωνηθέντα δικαιώματα συχνότητας των επτά πτήσεων ανά εβδομάδα κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.
4. Όσον αφορά τις υπηρεσίες προς/από τα κράτη μέλη της ΕΕ που αναφέρονται στην παράγραφο 2, οι αερομεταφορείς των συμβαλλόμενων μερών δικαιούνται, από την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, να ασκούν τα δικαιώματα μεταφοράς τρίτης και τέταρτης ελευθερίας κατ' εφαρμογή των δικαιωμάτων πτήσεων ανά εβδομάδα που αναφέρονται ως «Βάση αναφοράς» στους πίνακες των παραγράφων 7 και 8 και των αντίστοιχων διαδρομών τους.

5. Τα δικαιώματα πτήσεων για τις υπηρεσίες προς/από τα κράτη μέλη της ΕΕ που αναφέρονται στην παράγραφο 2 υπόκεινται στα στάδια που προβλέπονται στους πίνακες των παραγράφων 7 και 8. Το Στάδιο 1 παράγει αποτελέσματα την πρώτη ημέρα της χειμερινής περιόδου ΙΑΤΑ 2020/2021, ενώ τα επακόλουθα στάδια (Στάδια 2 έως 5) παράγουν αποτελέσματα την αντίστοιχη πρώτη ημέρα των χειμερινών περιόδων ΙΑΤΑ 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024 και 2024/2025.
6. Από την πρώτη ημέρα της χειμερινής περιόδου ΙΑΤΑ 2024/2025 και μετέπειτα (Στάδιο 5), οι αερομεταφορείς κάθε συμβαλλόμενου μέρους δικαιούνται να ασκούν τα δικαιώματα μεταφοράς τρίτης και τέταρτης ελευθερίας που χορηγούνται βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της παρούσας συμφωνίας χωρίς περιορισμούς ως προς την διαδρομή, τη χωρητικότητα και/ή τη συχνότητα πτήσεων μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.
7. Όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών και συνδυασμού επιβατών και φορτίου τρίτης και τέταρτης ελευθερίας, οι αερομεταφορείς των συμβαλλόμενων μερών δικαιούνται να εξυπηρετούν τον ακόλουθο αριθμό πτήσεων ανά εβδομάδα:

α) Μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στο Βέλγιο και αντιστρόφως

Διαδρομές	Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4	Στάδιο 5
Προς/από όλα τα σημεία	14	19	24	29	34	Χωρίς περιορισμούς

β) Μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στη Γερμανία και αντιστρόφως

Διαδρομές	Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4	Στάδιο 5
Προς/από όλα τα σημεία στο Κατάρ και στη Φρανκφούρτη	14	18	21	24	28	Χωρίς περιορισμούς
Προς/από όλα τα σημεία στο Κατάρ και στο Μόναχο	14	18	21	24	28	Χωρίς περιορισμούς
Προς/από καθένα από όλα τα άλλα σημεία	7	11	14	17	21	Χωρίς περιορισμούς

γ) Μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στη Γαλλία και αντιστρόφως

Διαδρομές	Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4	Στάδιο 5
Προς/από όλα τα σημεία στο Κατάρ και στο Παρίσι	21	24	27	30	33	Χωρίς περιορισμούς
Προς/από όλα τα σημεία στο Κατάρ και στη Νίκαια	7	10	14	17	21	Χωρίς περιορισμούς
Προς/από όλα τα σημεία στο Κατάρ και στη Λιόν	7	10	14	17	21	Χωρίς περιορισμούς
Προς/από καθένα από όλα τα άλλα σημεία	7	10	14	17	21	Χωρίς περιορισμούς

δ) Μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στην Ιταλία και αντιστρόφως

Διαδρομές	Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4	Στάδιο 5
Προς/από όλα τα σημεία	81	84	84	89	92	Χωρίς περιορισμούς

ε) Μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στις Κάτω Χώρες και αντιστρόφως

Διαδρομές	Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4	Στάδιο 5
Προς/από όλα τα σημεία στο Κατάρ και στο Άμστερνταμ	10	12	14	14	17	Χωρίς περιορισμούς
Προς/από καθένα από όλα τα άλλα σημεία	7	7	14	17	21	Χωρίς περιορισμούς

Όσον αφορά τις υπηρεσίες αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου τρίτης και τέταρτης ελευθερίας, οι αερομεταφορείς των συμβαλλόμενων μερών δικαιούνται να εξυπηρετούν τον ακόλουθο αριθμό πτήσεων ανά εβδομάδα:

α) Μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στο Βέλγιο και αντιστρόφως

Διαδρομές	Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4	Στάδιο 5
Προς/από όλα τα σημεία	35	39	42	45	49	Χωρίς περιορισμούς

β) Μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στη Γερμανία και αντιστρόφως

Διαδρομές	Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4	Στάδιο 5
Προς/από όλα τα σημεία	10	14	14	17	21	Χωρίς περιορισμούς

γ) Μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στη Γαλλία και αντιστρόφως

Διαδρομές	Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4	Στάδιο 5
Προς/από όλα τα σημεία	7	10	14	17	21	Χωρίς περιορισμούς

δ) Μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στην Ιταλία και αντιστρόφως

Διαδρομές	Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4	Στάδιο 5
Προς/από όλα τα σημεία	19	21	21	24	28	Χωρίς περιορισμούς

ε) Μεταξύ σημείων στο Κατάρ και σημείων στις Κάτω Χώρες και αντιστρόφως

Διαδρομές	Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4	Στάδιο 5
Προς/από όλα τα σημεία	10	14	14	17	21	Χωρίς περιορισμούς

9. Όσον αφορά τις υπηρεσίες αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου πέμπτης ελευθερίας, οι αερομεταφορείς των συμβαλλόμενων μερών δικαιούνται, από την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, να ασκούν τα δικαιώματα που προσδιορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της παρούσας συμφωνίας στο πλαίσιο τριών πτήσεων ανά εβδομάδα («Βάση αναφοράς») μεταξύ κάθε κράτους μέλους της ΕΕ και του Κατάρ. Τα εν λόγω δικαιώματα συχνότητας πτήσεων υπόκεινται στα στάδια που προβλέπονται στον πίνακα κατωτέρω, έως ότου φθάσουν στον τελικό συνολικό αριθμό δικαιωμάτων επτά πτήσεων ανά εβδομάδα. Το Στάδιο 1 παράγει αποτελέσματα την πρώτη ημέρα της χειμερινής περιόδου ΙΑΤΑ 2020/2021, ενώ τα επακόλουθα στάδια (Στάδια 2 έως 4) παράγουν αποτελέσματα την αντίστοιχη πρώτη ημέρα των χειμερινών περιόδων ΙΑΤΑ 2021/2022, 2022/2023 και 2023/2024.

Βάση αναφοράς	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 4
3	4	5	6	7

10. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, σε περίπτωση που τα δικαιώματα μεταφοράς πέμπτης ελευθερίας για τις υπηρεσίες αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου που χορηγήθηκαν πριν από την υπογραφή της συμφωνίας παρουσιάζουν διαφορετική γεωγραφική κάλυψη από εκείνη που καθορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της παρούσας συμφωνίας, μπορεί να συνεχιστεί η χρήση της εν λόγω γεωγραφικής κάλυψης αντί της γεωγραφικής κάλυψης που προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της παρούσας συμφωνίας για τα δικαιώματα συχνότητας πτήσεων που χορηγήθηκαν πριν από την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2**ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΠΕΜΠΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΟΡΤΙΟΥ****ΤΜΗΜΑ 1**

Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) σημείο i) περίπτωση Β) της παρούσας συμφωνίας περιλαμβάνει ολόκληρη την αμερικανική ήπειρο (Βόρεια και Νότια Αμερική) και τις παρακείμενες νήσους, τις Βερμούδες, ορισμένες από τις νήσους της Καραϊβικής Θάλασσας, καθώς και τις νήσους της Χαβάης (συμπεριλαμβανομένων των Midway και Palmyra). Κατά τον χρόνο υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, στο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής περιλαμβάνονται οι ακόλουθες περιοχές:

Βόρεια Αμερική

Καναδάς, Ηνωμένες Πολιτείες, Μεξικό

Νησιά Καραϊβικής και Βερμούδες

Ανγκουίλα, Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Μπαχάμες, Μπαρμπέντος, Βερμούδες, Νήσοι Κάιμαν, Κούβα, Ντομίνικα, Δομινικανή Δημοκρατία, Γρενάδα, Αϊτή, Τζαμάικα, Μοντσεράτ, Άγιος Χριστόφορος και Νέβις, Αγία Λουκία, Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες, Τρίνινταντ και Τομπέιγκο, Νήσοι Τερκ και Κάικος, Βρετανικές Παρθένες Νήσοι

Κεντρική Αμερική

Μπελίζ, Κόστα Ρίκα, Ελ Σαλβαδόρ, Γουατεμάλα, Ονδούρα, Νικαράγουα, Παναμάς

Νότια Αμερική

Αργεντινή, Βολιβία, Βραζιλία, Χιλή, Κολομβία, Ισημερινός, Γουιάνα, Παραγουάη, Περού, Σουρινάμ, Ουρουγουάη, Βενεζουέλα

ΤΜΗΜΑ 2

Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) σημείο ii) περίπτωση Β) της παρούσας συμφωνίας περιλαμβάνει όλες τις περιοχές της Ασίας προς ανατολάς, συμπεριλαμβανομένων επίσης του Ιράν, και τις παρακείμενες νήσους, την Αυστραλία, τη Νέα Ζηλανδία και τις παρακείμενες σε αυτές νήσους, και ορισμένες από τις νήσους του Ειρηνικού Ωκεανού. Κατά τον χρόνο υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, στο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής περιλαμβάνονται οι ακόλουθες περιοχές:

Νότια Ασία

Αφγανιστάν, Μπανγκλαντές, Μπουτάν, Ινδία (συμπεριλαμβανομένων των νήσων Ανταμάν), Μαλδίβες, Νεπάλ, Πακιστάν, Σρι Λάνκα

Κεντρική Ασία

Καζακστάν, Κιργιζία, Μογγολία, Ρωσία, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν, Ουζμπεκιστάν

Ανατολική Ασία

Κίνα, Ειδική Διοικητική Περιοχή Χονγκ Κονγκ, Ιαπωνία, Βόρεια Κορέα, Νότια Κορέα, Ειδική Διοικητική Περιοχή Μακάο, Ταϊβάν

Νοτιοανατολική Ασία

Σουλτανάτο του Μπρουνέι, Καμπότζη, Ινδονησία, Λάος, Μαλαισία, Μιανμάρ/Βιρμανία, Παπούα-Νέα Γουινέα, Φιλιππίνες, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη, Βιετνάμ.

Ασία, Ειρηνικός

Αμερικανική Σαμόα, Αυστραλία, Νήσος των Χριστουγέννων, Νήσοι Κόκος (Κίλινγκ), Νήσοι Κουκ, Φίτζι, Γκουάμ, Κιριμπάτι, Νήσοι Μάρσαλ, Μικρονησία, Ναουρού, Νέα Ζηλανδία, Νιούε, Νήσος Νόρφολκ, Νήσοι Βόρειες Μαριάνες, Παλάου, Σαμόα, Νήσοι Σολομώντος, Τόνγκα, Τουβαλού, Βανουάτου.

**Άρθρο δεύτερο
Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 29 αυτής.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 6 Οκτωβρίου 2022

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής

Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός

Εξωτερικών

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Εργασίας και

Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 6 Οκτωβρίου 2022

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ